

**ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Enerjisa Enerji A.Ş. Genel Kurulu'na:

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Enerjisa Enerji A.Ş. (“Şirket”) ile bağıli ortaklıklarının (“Grup”) 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğler kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değışim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup’un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (“TFRS’lere”) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu’na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (“BDS’lere”) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* (“Etik Kurallar”) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup’tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğler sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Building a better
working world

Kilit Denetim Konusu	Kilit denetim konusunun denetimde nasıl ele alındığı
TFRS Yorum 12 - Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri	
<p>Grup, devlet ile olan hizmet imtiyaz antlaşmasının şartlarını göz önünde bulundurarak, TFRS Yorum 12 finansal varlık modelini uygulamış ve imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı mali tablolarında tanımlamıştır.</p> <p>Grup, imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı üzerinden etkin faiz yöntemine göre hesapladığı geliri ise “Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri” olarak muhasebeleştirilmektedir. Ayrıca, bilançoda taşınan imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık TFRS 9 “Finansal Araçlar” standardı kapsamında değer düşüklüğüne tabi bir varlık olduğu için kredi riski değerlendirmesi yaparak imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup’un finansal durum tablosunda 10.543.836 bin TL tutarında imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı, 0,49 bin TL tutarında söz konusu varlık için ayrılan değer düşüklüğü ve 1 Ocak – 31 Aralık 2019 tarihleri arasındaki gelir tablosunda ise 1.959.219 bin TL tutarında hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri bulunmaktadır. TFRS Yorum 12 kapsamında muhasebeleşecek unsurların ve mevzuatın karmaşıklığı ve uygulanan varsayımlar (temel olarak enflasyon oranlarına ilişkin tahminleri içermektedir) dolayısıyla denetimimiz için önem arz etmektedir ve bu nedenle tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p> <p>TFRS Yorum 12 kapsamında taşınan imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık ile ilgili detaylar konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 10’da açıklanmıştır</p>	<ul style="list-style-type: none">- Hizmet İmtiyaz Sözleşmesi’nin temin edilerek söz konusu sözleşme şartları okunmuştur.- İlgili hesaplama modelinin mevzuat açısından uygunluğu değerlendirilmiştir.- Faiz gelirleri iç verim oranına bağlı olarak hesaplandığı için, iç verim oranının hesaplaması kontrol edilmiştir.- Yapılan yatırımlar sonucu Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (“EPDK”)’nın ödemeyi taahhüt ettiği tutarlar gelir gereksinimi tebliğleriyle kontrol edilmiştir.- Söz konusu makul getiri oranları Resmi Gazete’de yayımlanmış olan tebliğden kontrol edilmiştir.- Hizmet imtiyaz sözleşmeleri modelinde oluşan dönem sonu imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık rakamı, dönem sonu finansal tablolarıyla karşılıklı olarak teyit edilmiştir.- Yönetimin kullanmış olduğu kilit muhakemeler ve tahminler ile değer düşüklüğü hesaplamasında kullanılan yöntemler ve veri kaynaklarının makul olup olmadığı ve uygunluğu “TFRS 9 Finansal Araçlar” standardı kapsamında değerlendirilmiştir.- Uygulanan muhasebe politikalarının TFRS 9’a, Grup’un geçmiş performansına, yerel ve global uygulamalara uygunluğu değerlendirilmiştir.- Ayrıca, yukarıda sayılan özellikli muhasebeleştirilmeler kapsamında, finansal tablolarda ve açıklayıcı dipnotlarda yer alan bilgilerin uygunluğu ve açıklanan bilgilerin finansal tablo okuyucuları açısından yeterliliği tarafımızca değerlendirilmiştir.

Building a better
working world

Taşınan vergi zararları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliği	
<p>Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 24'te belirtildiği üzere taşınan vergi zararları üzerinden hesaplanan 185.354 bin TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı taşımaktadır. Hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı Grup Yönetimi tarafından mevcut koşullar altında varsayımlara dayanılarak tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki iş planları, son 5 yılda oluşan zararlar, kullanılmamış zararların son kullanılabilirliği tarihler göz önünde bulundurulmuştur. Söz konusu varlıkların hangi ölçüde muhasebeleştirileceği, Grup Yönetimi'nin tahminlerine bağlı olduğundan, bu varlıklar kilit denetim konusu olarak değerlendirilmektedir.</p>	<p>Denetimimiz esnasında, yönetim tarafından onaylanmış iş planlarını ve taşınan vergi zararlarının son kullanılabilirliği tarihleri kontrol ederek vergi varlığının geri kazanılabilirliği konusundaki yönetim değerlendirmelerini sorguladık.</p> <p>Yönetimin konu ile ilgili varsayımlarını incelemek üzere denetim ekibine kuruluşumuzla aynı denetim ağına dahil olan bir başka kuruluşun vergi uzmanlarını da dâhil ettik. İlgili ertelenmiş vergi aktiflerinin hesaplanması vergi uzmanlarının incelemesine ve değerlendirilmesine sunulmuştur. Ayrıca finansal tablolarda yer alan açıklamaların TFRS'ye uygunlukları da değerlendirilmiştir.</p>
Şerefiye değer düşüklüğü testi	
<p>31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal durum tablosunda, önceki satın almaların bir sonucu olarak 1.977.127 bin TL şerefiye yer almaktadır. TFRS uyarınca, Grup, şerefiyenin değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirmek için her bir nakit yaratan birim için bir değer düşüklüğü testi gerçekleştirmektedir.</p>	<p>Gerçekleştirilen testlere ilişkin varsayımlar, duyarlılıklar ve sonuçlar konsolide finansal tablo dipnotu 2'de açıklanmaktadır. Bu testler yönetimin tahminleri ve gelecekteki piyasa koşullarına bağımlılık dolayısıyla kilit denetim konuları olarak değerlendirilmektedir. Nakit yaratan birim için indirim oranlarının test edilmesinde ve gelecekteki nakit akışını hesaplayan modelin değerlendirilmesinde Grup tarafından kullanılmış olan varsayım ve yöntemlere ilişkin değerlendirmemizi desteklemek için denetimimize kuruluşumuzla aynı denetim ağına dahil olan bir başka kuruluşun değerlendirme uzmanlarını da dâhil ettik.</p> <p>Buna ek olarak, beklenen büyüme oranları ve ilgili beklenen gelecekteki nakit akışlarını da test ettik. Bu gelecekteki nakit akışlarının, diğerleri arasında, yönetim tarafından hazırlanan stratejik plana dayanıp dayanmadığını değerlendirdik.</p> <p>Ayrıca yukarıda sayılan özellikli muhasebeleştirilmeler kapsamında, finansal tablolarda yer alan açıklamaların uygunluk ve hassasiyeti ile bu bilgilerin finansal tablo okuyucuları açısından önemi tarafımızca sorgulanmıştır.</p>

Building a better
working world

Görevli tedarik şirketlerinin gelirlerin muhasebeleştirilmesi	
<p>Görevli tedarik şirketleri, dağıtım bölgesinde bulunan serbest olmayan tüketicilere (düzenlemeye tabi tüketiciler), serbest tüketici niteliğine haiz olup bu hakkını kullanmayan tüketicilere ve son kaynak tedarikçisi olarak serbest tüketicilere EPDK tarafından belirlenen düzenlemeye tabi perakende satış tarifesi üzerinden elektrik satmakla görevlendirilmiştir. Bununla birlikte, bölgedeki serbest tüketicilere, şartları tamamıyla serbest piyasa koşullarına göre belirlenmiş elektrik enerjisi tedarikini ikili anlaşma yoluyla sağlamaktadır.</p> <p>Görevli tedarik şirketlerinin tarifesi düzenlemeye tabi tüketicilerden olan gelirleri, enerji satışına ilişkin faaliyetlerini yürütebilmeleri için gerekli olan maliyetlerinden hareketle belirlenir. Bu kapsamda; faaliyetin yürütülmesi için gerekli olan yatırım harcamalarına ilişkin amortisman giderleri, faturalama ve müşteri hizmetleri, perakende satış hizmetleri gibi işletme giderleri, aktif enerji maliyetleri ile faaliyetin sürdürülebilmesi için katlanılan tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedeller ve maruz kalınan risklerden hareketle belirlenen brüt kâr marjı dikkate alınır. Dolayısıyla Grup TFRS uyarınca hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki hasılat tutarını, maliyetlerinden hareket ile, mevzuat ile belirlenmiş olan brüt kâr marjını dikkate alarak hesaplayıp muhasebeleştirmektedir.</p> <p>Ayrıca, serbest olan mesken ve ticarethane grupları dışındaki abonelerin tüketimleri her ayın sonunda aylık olarak tarafından faturalanırken, mesken abonelerinin sayılarının çok fazla olması sebebiyle söz konusu abonelerin tüketimleri her ay içerisinde değişken tarihlerde devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Bu sebeple, her ay mesken ve ticarethane abonelerine sağlanan elektriğin tamamı, dönem sonlarında faturalandırılmamakta ve bu gruba ilişkin faturalanmamış tüketimleri tahmin edilmekte ve tüketimleri gelir tahakkuku hasılat olarak muhasebeleştirilmektedir.</p> <p>Söz konusu hesaplamaların karmaşıklığı dolayısıyla denetimimiz için önem arz etmektedir ve bu nedenle tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Grup'un gelirini hesaplamada kullandığı müşteri sınıflandırmasını, EPDK tebliğini ve bu tebliğde belirtilen hesaplamaların doğruluğunu, yapılan faturalamaların hesaplamalarını ve dönemselliğini inceledik. Ayrıca, bu hesaplamalarda kullanılan bilgilerin temin edildiği bilgi teknoloji sistemlerine ilişkin anahtar kontrollerin örnek testleri de tarafımızdan gerçekleştirilmiştir. Yapılan hesaplamalara konu olan girdilerin ve hesaplamada kullanılan parametrelerin genel tutarlılığı da tarafımızdan değerlendirilmiştir.</p> <p>Uygulanan hesaplamaların gerek tebliğe, gerekse TFRS'ye uygunluklarını değerlendirmek amacıyla gelirlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin yapılan muhasebe düzeltme kayıtlarına özellikle odaklanılmıştır. Bu kayıtlara ilişkin kullanılan kaynaklar ve düzeltme kayıtlarının geçmiş yıllar ile de uyumlu olup olmadığı da kontrol edilmiştir.</p> <p>Ayrıca finansal tablolara ilişkin dipnot 19'te yer alan açıklamaların yeterliliği ve TFRS'ye uygunlukları da değerlendirilmiştir.</p>

Building a better
working world

Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılıkları	
<p>Ticari alacaklar konsolide finansal durum tablosundaki toplam varlıkların %13'ünü oluşturduğu için önemli bir bilanço kalemi olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, ticari alacakların tahsil edilebilirliği Grup'un, kredi riski ve işletme sermayesi yönetimi için önemli unsurlardan bir tanesidir ve yönetimin önemli yargılarını ve tahminlerini içerir.</p> <p>31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan 3.009.455 bin TL tutarındaki (net) ticari alacaklar üzerinde toplam 2.077.215 bin TL tutarında değer düşüklüğü karşılığı bulunmaktadır.</p> <p>Ticari alacaklar için tahsilat riskinin ve ayrılacak karşılığın belirlenmesi veya özel bir ticari alacağın tahsil edilebilir olup olmadığının belirlenmesi önemli yönetim muhakemesi gerektirmektedir. Grup yönetimi bu konuda ticari alacakların yaşlandırması, şirket avukatlarından mektup alınarak devam eden dava risklerinin incelenmesi, kredi riski yönetimi kapsamında alınan teminatlar ve söz konusu teminatların nitelikleri, cari dönem ve bilanço tarihi sonrası dönemde yapılan tahsilat performansları ile birlikte tüm diğer bilgileri değerlendirmektedir.</p> <p>Grup 1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 "Finansal Araçlar" standardının uygulamasına geçmiş ve bu tarih itibarıyla finansal varlıklar için beklenen kredi zararlarını söz konusu standarda göre konsolide finansal tablolarda muhasebeleşirmektedir.</p> <p>Tutarların büyüklüğü ve ticari alacakların tahsil edilebilirlik değerlendirmelerinde gerekli olan muhakeme ve TFRS 9'un getirmiş olduğu uygulamaların karmaşık ve kapsamlı olması dolayısıyla, ticari alacakların mevcudiyeti ve tahsil edilebilirliği hususu kilit denetim konusu olarak değerlendirilmektedir.</p> <p>Ticari alacaklar ile ilgili detaylar konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 6'da açıklanmıştır.</p>	<p>Ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarının denetimi ile ilgili aşağıdaki prosedürler uygulanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none">- Grup'un ticari alacaklarının tahsilat takibine ilişkin sürecinin ve ilgili iç kontrollerin operasyonel etkinliğinin değerlendirilmesi,- Kredi riskine yönelik finansal raporlama ile ilgili iç kontrollerin anlaşılması, değerlendirilmesi ve etkinliğinin test edilmesi,- Alacak yaşlandırma tablolarının analitik olarak incelenmesi ve tahsilat devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması,- Ticari alacak bakiyelerinin örneklem yoluyla doğrulama mektupları gönderilerek test edilmesi,- Mütekip dönemde yapılan tahsilatların örneklem yoluyla test edilmesi,- Alacaklara ilişkin alınan teminatların örneklem yoluyla test edilmesi ve nakde dönüştürülebilir kabiliyetinin değerlendirilmesi,- Kuruluşumuzda görev alan değerlendirme uzmanlarının desteği ile yönetimin kullanmış olduğu kilit muhakemeler ve tahminler ile değer düşüklüğü hesaplamasında kullanılan yöntemler ve veri kaynaklarının makul olup olmadığının ve uygunluğunun, "TFRS 9 Finansal Araçlar" standardı kapsamında, değerlendirilmesi,- Uygulanan muhasebe politikalarının TFRS 9'a, Grup'un geçmiş performansına, yerel ve global uygulamalara uygunluğunun değerlendirilmesi,- Ticari alacaklar için ayrılan özel karşılıkların uygunluğunun denetimi için alacaklar ile ilgili ihtilaf ve davaların araştırılması ve hukuk müşavirlerinden devam eden alacak takip davalarıyla ilgili teyit yazısı alınması,- Ticari alacaklara ve ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğüne ilişkin açıklamaların yeterliliğinin ve TFRS'ye uygunluğunun değerlendirilmesi.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 19 Şubat 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Erdem Tecer'dir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

19 Şubat 2020
İstanbul, Türkiye

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

İÇİNDEKİLER

SAYFA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-3
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	4
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	5
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	6
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR.....	7-87
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU.....	7-9
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	10-34
NOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR.....	35
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA.....	36-41
NOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	42-47
NOT 6 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	48-49
NOT 7 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	50-51
NOT 8 STOKLAR.....	52
NOT 9 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER.....	52
NOT 10 İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN FİNANSAL VARLIKLAR.....	53
NOT 11 KULLANIM HAKKI VARLIKLARI.....	53
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	54
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	55-56
NOT 14 KARŞILIKLAR	56-57
NOT 15 TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	58-59
NOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR.....	59-60
NOT 17 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	61
NOT 18 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	61-62
NOT 19 HASILAT	63
NOT 20 SATIŞLARIN MALİYETİ	63
NOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	64
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	65
NOT 23 FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER	66
NOT 24 GELİR VERGİLERİ.....	67-70
NOT 25 FİNANSAL ARAÇLAR.....	71-75
NOT 26 TÜREV ARAÇLAR	75-76
NOT 27 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ.....	76-85
NOT 28 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR.....	86-87
NOT 29 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR.....	87

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHLİ

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar		5.781.800	5.872.184
Nakit ve Nakit Benzerleri	28	469.786	562.352
İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	10	1.098.550	791.117
Ticari Alacaklar	6	3.009.455	3.512.389
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	17.679	130.832
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		2.991.776	3.381.557
Diğer Alacaklar	7	1.022.446	458.449
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		1.022.446	458.449
Türev Araçlar	26	7.829	313.028
Stoklar	8	131.953	147.956
Peşin Ödenmiş Giderler	9	41.474	71.355
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	24	60	8.565
Diğer Dönen Varlıklar	17	247	6.973
Duran Varlıklar		17.613.658	16.720.626
Diğer Alacaklar	7	737.736	983.545
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		737.736	983.545
Türev Araçlar	26	960	-
İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	10	9.445.286	8.503.518
Kullanım Hakkı Varlıkları	11	145.483	-
Maddi Duran Varlıklar	12	483.543	358.781
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	6.548.405	6.745.195
<i>Şerefiye</i>		1.977.127	1.977.127
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		4.571.278	4.768.068
Peşin Ödenmiş Giderler	9	1.642	2.575
Ertelenmiş Vergi Varlığı	24	244.040	2.847
Diğer Duran Varlıklar	17	6.563	124.165
TOPLAM VARLIKLAR		23.395.458	22.592.810

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Not	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler		7.331.012	7.011.907
Kısa Vadeli Borçlanmalar	25	676.281	998.170
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	25	3.015.735	2.435.639
Diğer Finansal Yükümlülükler	25	51.184	44.302
Ticari Borçlar	6	2.611.620	2.480.917
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	5	96.906	94.217
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>		2.514.714	2.386.700
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	16	52.358	43.217
Diğer Borçlar	7	174.660	223.902
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>		174.660	223.902
Türev Araçlar	26	66.655	3.582
Ertelenmiş Gelirler	9	8.284	74.752
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	24	79.733	52.416
Kısa Vadeli Karşılıklar		289.026	364.105
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	16	41.190	28.779
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	14	247.836	335.326
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	17	305.476	290.905
Uzun Vadeli Yükümlülükler		9.229.943	9.281.988
Uzun Vadeli Borçlanmalar	25	5.378.462	5.765.047
Diğer Finansal Yükümlülükler	25	302.714	321.720
Diğer Borçlar	7	1.903.683	1.693.350
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>		1.903.683	1.693.350
Türev Araçlar	26	-	7.722
Uzun Vadeli Karşılıklar		167.216	115.366
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	16	167.216	115.366
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	24	1.477.868	1.378.783
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		16.560.955	16.293.895

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHLİ

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Not	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Özkaynaklar		6.834.503	6.298.915
Ödenmiş Sermaye	18	1.181.069	1.181.069
Sermaye Düzeltme Farkları	18	2.626.532	2.784.755
Toplam Sermaye		3.807.601	3.965.824
Diğer Fonlar		4.340	4.340
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Giderler		(3.464)	(3.464)
<i>Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş</i>			
<i>Yeniden Ölçüm Kayıpları</i>		(3.464)	(3.464)
Riskten Korunma (Kayıpları) / Kazançları		(2.248)	23.359
<i>Nakit Akış Riskinden Korunma</i>			
<i>(Kayıpları) / Kazançları</i>		(2.248)	23.359
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	18	251.545	216.612
Geçmiş Yıllar Karları		1.743.107	1.344.547
Net Dönem Karı		1.033.622	747.697
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZKAYNAKLAR		23.395.458	22.592.810

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 1 Ocak - 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 1 Ocak - 31 Aralık 2018
Hasılat	19	19.453.085	18.346.787
Satışların Maliyeti (-)	20	(14.108.614)	(12.380.265)
BRÜT KAR		5.344.471	5.966.522
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(2.170.485)	(1.848.857)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	552.300	373.549
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(662.080)	(1.680.023)
FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI		3.064.206	2.811.191
Finansman Gelirleri	23	170.627	104.870
Finansman Giderleri (-)	23	(1.843.477)	(1.594.065)
VERGİ ÖNCESİ KAR		1.391.356	1.321.996
Vergi Gideri		(357.734)	(574.299)
Dönem Vergi Gideri	24	(492.099)	(85.949)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	24	134.365	(488.350)
DÖNEM KARI		1.033.622	747.697
DİĞER KAPSAMLI GELİR VE GİDERLER			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler		-	1.777
<i>Tanımlanmış Fayda Planları</i>			
<i>Yeniden Ölçüm Kazançları</i>		-	2.279
<i>Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler</i>	24	-	(502)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı (Giderler) / Gelirler		(25.607)	23.359
<i>Riskten Korunma (Kayıpları) / Kazançları</i>	26	(33.350)	29.947
<i>Diğer Kapsamlı Gelirlere ve</i>			
<i>Giderlere İlişkin Vergiler</i>	24	7.743	(6.588)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.008.015	772.833
Hisse başına kazanç			
Hisse başına kazanç (kr)	18	0,88	0,63

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler				Riskten Korunma Kazançları / (Kayıpları)		Geçmiş Yıllar Karları	Dönem Karı	Özkaynaklar Toplamı
	Kayıtlı Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	Diğer Fonlar	Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kayıpları	Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları / (Kayıpları)			
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye (*)	1.181.069	2.836.364	185.265	4.340	(5.241)	-	690.597	988.009	5.880.403
Transferler (**)	-	(51.609)	31.347	-	-	-	1.008.271	(988.009)	-
Kar payları	-	-	-	-	-	-	(354.321)	-	(354.321)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	1.777	23.359	-	747.697	772.833
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.784.755	216.612	4.340	(3.464)	23.359	1.344.547	747.697	6.298.915
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.784.755	216.612	4.340	(3.464)	23.359	1.344.547	747.697	6.298.915
Transferler (**)	-	(158.223)	34.933	-	-	-	870.987	(747.697)	-
Kar payları (***)	-	-	-	-	-	-	(472.427)	-	(472.427)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	(25.607)	-	1.033.622	1.008.015
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.626.532	251.545	4.340	(3.464)	(2.248)	1.743.107	1.033.622	6.834.503

(*) 20 Nisan 2017 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Enerjisa Enerji A.Ş., Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. (“EEDAŞ”) ile EEDAŞ bağlı ortaklıkları olan şirketlerle beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devir alma yöntemiyle birleşme kararı almıştır. Ayrıca 25 Ağustos 2017 tarihinde Grup’un elektrik üretim ve toptan satış iş alanları ayrılarak başka bir şirket altında toplanmıştır. Bu işlemler sonucunda kayıtlı sermayede gerekli düzeltmeler yapılarak birleşme ve bölünme sonrası oluşan yasal sermaye bakiyesine ulaşılmıştır. Ayrıca sermaye düzeltme farkları, yasal mevzuata göre birleşme ve ayrılma işlemlerinden sonra yasal kayıtlarda sermaye yedeği niteliğindeki kayıtlı sermaye tutarını ifade etmektedir (Not 1). Bu tutar, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) gerekliliklerine uymak için sermaye düzeltme farkları olarak sınıflandırılmıştır.

(**) Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan yasal kayıtlarda yer alan 158.223 TL geçmiş yıllar zararları sermaye düzeltme farkları ile kapatılmıştır (31 Aralık 2018: 51.609 TL).

(***) 28 Mart 2019 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında 2018 yılı faaliyet dönemine ait net konsolide kardan 472.427 TL kar payı dağıtılmasına ve nakit kar payının 2 Nisan 2019 tarihinden itibaren ödenmesine karar verilmiştir. Nakit kar payı ödemeleri 2019 Nisan ayı içerisinde gerçekleşmiştir. Grup tarafından 1 TL nominal değerli pay başına ödenen kar payı brüt 0,40 TL (tam TL)'dir.

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 1 Ocak - 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 1 Ocak - 31 Aralık 2018
	Not	3.712.134	2.086.590
İşletme Faaliyetlerinden Nakit Akışları			
Dönem karı		1.033.622	747.697
Dönem karı		1.033.622	747.697
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		1.087.976	2.395.079
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11, 12, 13	372.867	258.182
Kullanım hakkı varlıkları amortismanı ile ilgili düzeltmeler	11	73.422	-
Maddi duran varlık amortismanı ile ilgili düzeltmeler	12	65.502	31.791
Maddi olmayan duran varlık itfası payı ile ilgili düzeltmeler	13	233.943	226.391
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		603.686	1.344.756
Şüpheli alacak karşılığı ile ilgili düzeltmeler	6, 10	603.686	591.852
Şerefiye değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	13	-	752.904
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		120.251	246.755
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		100.445	68.667
Kıdem tazminatı karşılık gideri ile ilgili düzeltmeler		52.180	34.052
Kullanılmamış izin karşılık gideri ile ilgili düzeltmeler		11.608	8.771
İkramiye karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		36.657	25.844
Dava ve/veya ceza karşılıkları / (iptali) ile ilgili düzeltmeler	14	19.806	178.088
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler, net		1.707.923	1.428.403
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	23	(135.554)	(104.870)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	23	1.843.477	1.533.273
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		(111.471)	25.528
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	24	357.734	574.299
Gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		67.730	35.264
Kar (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler	28	(2.030.744)	(1.518.108)
Gelir tanımı uygulamasından kaynaklanan faiz (geliri) / gideri ile ilgili düzeltmeler	22	(185.915)	(44.183)
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen finansal gelir ile ilgili düzeltmeler	10, 19	(1.959.219)	(1.716.597)
Depozito ve teminatlar değerlendirme farklarından kaynaklanan düzeltmeler	22	114.390	242.672
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		166.960	(2.573.989)
Ticari alacaklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler		(281.098)	(1.873.807)
Stoklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler		16.004	(46.202)
Faaliyetler ile ilgili diğer alacaklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler		665.835	(2.040.470)
Ticari borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		143.490	973.037
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(377.271)	413.453
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		2.288.558	568.787
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16	(36.184)	(37.699)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	14	(107.296)	-
Vergi ödemeleri	24	(456.277)	(34.608)
Diğer nakit girişleri	28	2.023.333	1.590.110
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları geri ödemeleri	10	1.057.528	798.304
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili makul değer getiri tutarı geri ödemeleri	10	781.494	634.564
Karşılık ayrılan ticari alacaklar için yapılan tahsilatlar	6	184.311	157.242
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		(1.498.919)	(1.505.968)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(251.889)	(278.326)
Alınan faiz		122.406	96.087
Diğer nakit çıkışları	28	(1.369.436)	(1.323.729)
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları		(1.369.436)	(1.323.729)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları		(2.305.781)	(191.020)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		21.517.121	37.998.133
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(21.554.598)	(36.763.095)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	25	(87.791)	-
Ödenen faiz		(1.708.086)	(1.143.096)
Ödenen temettüleri		(472.427)	(354.321)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları)		-	71.359
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış / (azalış)		(92.566)	389.602
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	28	562.352	172.750
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri		469.786	562.352

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Enerjisa Enerji A.Ş. (“Şirket”) ve bağlı ortaklıkları hep birlikte konsolide finansal tablolar için “Grup” olarak anılacaktır. Şirket, 26 Aralık 2011 tarihinde Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (“Sabancı”) ile Verbund International GmbH’nin (“Verbund International”) ortak girişimi olarak kurulmuştur. 4 Aralık 2012 tarihinde, Verbund ve DD Turkey Holdings S.A.R.L., E.ON SE (“E.ON”), Şirket’in hisselerinin satışı ve devri üzerine “Hisse Satış Anlaşması” imzalamışlardır. Hisselerin transferinin tamamlanması 24 Nisan 2013 tarihinde gerçekleşmiştir.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır ve hisseleri 8 Şubat 2018 tarihinden itibaren ENJSA.E ismi ile Borsa İstanbul A.Ş.’de (“BIST”) işlem görmektedir. Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Barbaros Mahallesi, Begonya Sokak, Nida Kule Ataşehir Batı Sit. No:1/1, Ataşehir / İstanbul, Türkiye.

Şirket, 25 Ağustos 2017 tarihine kadar elektrik üretimi, ticareti, satışı, dağıtımını ile perakende servis hizmeti iş kollarında ana şirket olarak hizmet vermiştir. Şirket, yeniden yapılanmanın ilk aşaması olarak 28 Nisan 2017 tarihinde hisselerinin tamamına sahip olduğu Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. (“EEDAŞ”) ile EEDAŞ’ın bağlı ortaklıkları olan şirketlerle (dağıtım ve perakende hizmeti şirketleri) beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devralma yöntemiyle birleşmiştir. İkinci aşamayı temsil eden 25 Ağustos 2017 tarihinde ise aktifinde mevcut bulunan üç adet bağlı ortaklığı (elektrik üretimi, toptan ticaret ve gaz ticareti şirketleri) kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.’ye (“EÜSAŞ”) devretmiştir. 25 Eylül 2017 tarihinde ise aktifinde bulunan ve güneş enerjisi üretimi ile iştigal eden şirketini EÜSAŞ’ın sahip olduğu üretim şirketine satmıştır. Bu işlemler sonucunda, Şirket’in yeni yapıda ana faaliyet konusu müşteri odaklı elektrik dağıtım ve perakende servis hizmetleridir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda konsolidasyona dahil edilen bağlı ortaklıklar ve faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. (“BAŞKENT EDAŞ”)	Elektrik dağıtım hizmetleri
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. (“AYEDAŞ”)	Elektrik dağıtım hizmetleri
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş. (“TOROSLAR EDAŞ”)	Elektrik dağıtım hizmetleri
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. (“EPS”)	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş. (“AEPSAŞ”)	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş. (“TOROSLAR EPSAŞ”)	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	Müşteri çözümleri ve dağıtım üretim hizmetleri
E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş. (“E-şarj”)	Elektrikli araçlar şarj sistemleri hizmetleri

Grup, faaliyetlerini yalnızca Türkiye’de yürütmektedir.

Grup’un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla çalışan sayısı 10.240’tır (31 Aralık 2018: 9.734).

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 19 Şubat 2020 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları değiştirme hakkına sahiptir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

BAŞKENT EDAŞ ve EPS

Şirket, 28 Ocak 2009 tarihinde BAŞKENT EDAŞ'ın %100 hissesini özelleştirme yoluyla, 1.225 milyon ABD Doları karşılığında satın almıştır. BAŞKENT EDAŞ, Ankara, Kırıkkale, Kastamonu, Zonguldak, Bartın, Çankırı ve Karabük dahil toplam 7 ilde, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ("TEDAŞ") ile imzalanan İşletme Hakkı Devir Anlaşması'nın ("İHD") imzalanma tarihi olan 31 Mart 2006 tarihinden başlamak üzere 30 yıl boyunca elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

BAŞKENT EDAŞ, elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren ayrı tüzel kişilikler altında sürdürmek zorunda olduğundan aynı ortaklık yapısıyla 12 Eylül 2012 tarihinde EPS adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuş olup, BAŞKENT EDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini EPS'ye devretmiştir ve bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında EPS, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup BAŞKENT EDAŞ bu tarihten itibaren elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu ("EPDK") tarafından yapılan düzenleme ile BAŞKENT EDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

AYEDAŞ ve AEPSAŞ

AYEDAŞ, 31 Temmuz 2013 tarihinde 1.227 milyon ABD Doları karşılığında EEDAŞ tarafından satın alınmıştır. AYEDAŞ, İstanbul Anadolu Yakası'nda, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

1 Ocak 2013 itibarıyla, AYEDAŞ elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca farklı tüzel kişilikler altında yürütmeye başlamıştır. Aynı ortaklık yapısıyla 13 Aralık 2012 tarihinde AEPSAŞ adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuş olup, AYEDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini AEPSAŞ'a devretmiştir ve bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında AEPSAŞ, bölünmeye bağlı olarak elde ettiği Tedarik Lisansı gereği, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup AYEDAŞ bu tarihten itibaren yalnızca elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, EPDK tarafından yapılan düzenleme ile AYEDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

TOROSLAR EDAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ

TOROSLAR EDAŞ, 30 Eylül 2013 tarihinde 1.725 milyon ABD Doları karşılığında EEDAŞ tarafından satın alınmıştır. TOROSLAR EDAŞ, Adana, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin ve Osmaniye illerinde, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

1 Ocak 2013 itibarıyla, TOROSLAR EDAŞ elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca farklı tüzel kişilikler altında yürütmeye başlamıştır. Aynı ortaklık yapısıyla 13 Aralık 2012 tarihinde TOROSLAR EPSAŞ adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuştur. TOROSLAR EDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini TOROSLAR EPSAŞ’a devretmiştir. Bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında TOROSLAR EPSAŞ, bölünmeye bağlı olarak elde ettiği Tedarik Lisansı gereği, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup TOROSLAR EDAŞ bu tarihten itibaren elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, EPDK tarafından yapılan düzenleme ile TOROSLAR EDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

2006 yılında EPDK, 1 Ocak 2006 tarihinden 31 Aralık 2012 tarihine kadar geçerli olacak “geçiş dönemi” için Türkiye’deki bütün elektrik dağıtım şirketleri tarafından kullanılan tek bir fiyatlandırma uygulaması belirlemiştir. Bu fiyatlandırma uygulamasına göre; EPDK, geçiş dönemi için, Türkiye’deki dağıtım şirketlerinin bölgesel tarifelerini belirlemiştir. Bu bölgesel tarifeler, EPDK tarafından da yine geçiş döneminde kullanılacak genel tarifeler belirlenirken kullanılmıştır. EPDK, Aralık 2010’da 2011-2015 arasındaki, Aralık 2015’te ise 2016-2020 arasındaki dönemler için geçerli olacak tarifeleri açıklamıştır.

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. 29 Aralık 2017 tarihinde müşteri çözümleri ve dağıtık üretim konularında faaliyetleri yürütmek üzere kurulmuştur.

E-şarj

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş., E-şarj’ın hisselerinin %80’ini 26 Nisan 2018 tarihinde 4.000 TL’ye satın almıştır. E-şarj elektrikli araçlar için şarj ağının işletilmesi ve şarj istasyonu ekipmanlarının tedariki ile ilgili faaliyetler yürütmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar, bazı varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinden gösterilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

2.2 TMS’ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup, Tebliğin 5. maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

2.3 Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in ve her bir bağlı ortaklığının geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Konsolide finansal durum tablosunda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL’ye çevrilmektedir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değerini belirlediği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL’ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar. Yabancı para cinsinden olan kalemlerin düzeltmelerinde ya da çevrimlerinden kaynaklanan gelir veya gider kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden düzenlenir ya da sınıflandırılır. Grup'un cari dönem içerisinde yaptığı sınıflama ve düzeltmeler aşağıda gösterilmiştir.

	Not	Önceden Raporlanmış 31 Aralık 2018	Netleme ve yeniden sınıflandırmaların etkisi	Yeniden düzenlenmiş 31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	a	990.680	(532.231)	458.449
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	a	606.983	(532.231)	74.752
Maddi Duran Varlıklar	b	365.027	(6.246)	358.781
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	b	6.738.949	6.246	6.745.195

a) Grup, "Kısa Vadeli Diğer Alacaklar" ve "Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler" hesaplarını gözden geçirerek, daha önceden "Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler" hesabında muhasebeleştirilmiş olan 532.231 TL tutarındaki tarife borçlarını geriye dönük olarak, "Kısa Vadeli Diğer Alacaklar" hesabına sınıflayarak, tarife borç ve alacaklarını netlemiştir.

b) Grup, "Maddi Duran Varlıklar" hesaplarını gözden geçirerek 6.246 TL net defter değerindeki maddi olmayan duran varlık niteliğindeki varlıklarını, geriye dönük olarak "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesabına sınıflamıştır.

2.5 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe politikalarında bir değişikliği olmamıştır.

2.6 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

2.7 İşletmenin Sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kuruluş ve faaliyet yeri	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma oranı %		Ana faaliyet konusu
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	Ankara	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	Ankara	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	İstanbul	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.	İstanbul	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	Adana	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.	Adana	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	İstanbul	100	100	Müşteri Çözümleri ve Dağıtım Üretim Hizmetleri
E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.	İstanbul	80	80	Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve;
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar, ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması, Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, öz kaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde ise, işletme birleşmesine konu olan varlık ve yükümlükler kayıtlı değerleri ile konsolide finansal tablolara alınmıştır. Gelir tabloları ise, işletme birleşmesinin gerçekleştiği mali yılın başlangıcından itibaren konsolide edilmiştir. Önceki dönem finansal tabloları da karşılaştırılabilirlik amacıyla aynı şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmamıştır.

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayımlanmıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortismanına tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya Geçiş:

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır. Grup, daha önce TMS 17 Kiralama İşlemleri ve TFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi'ni uygulayarak kiralama olarak tanımladığı sözleşmelere bu Standardı uygulamayı tercih etmiştir. Bu sebeple Grup daha önce TMS 17 ve TFRS Yorum 4'e göre kiralama olarak tanımlamadığı sözleşmelere bu Standardı uygulamamıştır.

Grup, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmıştır. Grup'un ofis ekipman kiralamaları (kişisel bilgisayarlar, fotokopi makinaları gibi) düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmiştir.

1 Ocak 2019 tarihli finansal durum tablosu üzerindeki etkiler artış / (azalış):

Varlıklar

Kullanım hakkı varlığı	133.666
Peşin ödenmiş giderler	(1.479)

Kaynaklar

Kiralama yükümlülüğü	132.187
----------------------	---------

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

TFRS 16 Kiralama İşlemleri (Devamı)

TFRS 16’ya Geçiş (Devamı)

Standart, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu standardın Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri Not 2.10’da açıklanmıştır.

TMS 28 “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar”da yapılan değişiklikler

KGK Aralık 2017’de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişiklikte KGK, TFRS 9’un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9’u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştiği ve özü itibari ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulamaktadır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, “TMS 12 Gelir Vergileri”nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedini;
- işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- işletmenin vergilendirilebilir karını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler (Devamı)

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu yorumun Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

Yıllık İyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019’da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları’nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

- *TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar* — TFRS 3’teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11’deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.
- *TMS 12 Gelir Vergileri* — Değişiklikler, temettülere (kar dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kar veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.
- *TMS 23 Borçlanma Maliyetleri* — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019’de TMS 19 Değişiklikler “Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme”yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleşikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yapılmıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile, belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmektelerdir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ii) Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir.

TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019'da TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'nde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri) (Devamı)

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktılarının tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Önemliliğin Tanımı (TMS 1 ve TMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019'da KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmasıdır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacaktır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerindeki etkisinin önemliliğini değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki Değişiklikler-Gösterge Faiz Oranı Reformu

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39'da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak dört temel konuda kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu uygulamalar riskten korunma muhasebesi ile ilgili olup, özetle

- İşlemlerin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasına ilişkin hüküm,
- İleriye yönelik değerlendirmeler,
- Geriye dönük değerlendirmeler ve
- Ayır olarak tanımlanabilir risk bileşenleridir.

TFRS 9 ve TMS 39'da yapılan değişikliğe ilişkin uygulanan istisnaların, TFRS 7 deki düzenleneme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır.

Grup, değişikliğin finansal durum ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

iii) UMSK tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

UMS 1’deki değişiklikler – Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

23 Ocak 2020’de UMSK, “UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler UMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar”a göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri

Grup, TFRS 16’yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır. Grup’un TFRS 16’yı uygulaması üzerine yeni muhasebe politikaları aşağıda yer almaktadır.

Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, TFRS 16’nın geçiş hükümlerinden, kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşımı seçtiği için, TFRS 16’nın ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihinden önce imzalanmış ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla devam etmekte olan finansal kiralama sözleşmelerine istinaden, kullanım hakkı varlıklarını 1 Ocak 2019 tarihini sözleşme başlangıç tarihi olarak kabul ederek muhasebeleştirilmektedir.

1 Ocak 2019’dan sonra imzalanan TFRS 16 kapsamındaki sözleşmelere istinaden kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirilmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar ve
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup’a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları Binalar ve Taşıtlar’dan oluşmaktadır ve değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri (Devamı)

Kira Yükümlülükleri

Grup kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- Sabit ödemeler,
- İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar,
- Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Grup kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir. Grup TL cinsinden olan 3 yıl ve 5 yıl vadeli kiralama sözleşmeleri için sırasıyla %14,60 ve %15,44, AVRO cinsinden olan 3 yıl vadeli kiralama sözleşmeleri için %2,19 faiz oranını kullanmıştır.

Grup kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır ve
- Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe politikalarında yukarıda bahsi geçen konulardan farklı bir değişiklik olmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri (Devamı)

Kira Yükümlülükleri (Devamı)

Grup'un TFRS 16 standardını uygulamasının 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosuna etkileri aşağıda sunulmuştur.

(i) Konsolide Finansal Durum Tablosu

VARLIKLAR	31 Aralık 2019 (Etkiler öncesi)	TFRS 16 Etkileri	31 Aralık 2019 (Etkiler sonrası)
Dönen Varlıklar	5.782.344	(544)	5.781.800
Peşin Ödenmiş Giderler	42.018	(544)	41.474
Duran Varlıklar	17.463.893	149.765	17.613.658
Kullanım Hakkı Varlıkları	-	145.483	145.483
Ertelenmiş Vergi Varlığı	239.758	4.282	244.040
TOPLAM VARLIKLAR	23.246.237	149.221	23.395.458
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler	7.262.255	68.757	7.331.012
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	2.946.978	68.757	3.015.735
Uzun Vadeli Yükümlülükler	9.133.037	96.906	9.229.943
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5.281.556	96.906	5.378.462
Özkaynaklar	6.850.945	(16.442)	6.834.503
Net Dönem Karı / (Zararı)	1.050.064	(16.442)	1.033.622
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZKAYNAKLAR	23.246.237	149.221	23.395.458

(ii) Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

	31 Aralık 2019 (Etkiler öncesi)	TFRS 16 Etkileri	31 Aralık 2019 (Etkiler sonrası)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(2.184.854)	14.369	(2.170.485)
FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI	3.049.837	14.369	3.064.206
Finansman Giderleri (-)	(1.808.384)	(35.093)	(1.843.477)
VERGİ ÖNCESİ KAR / (ZARAR)	1.412.080	(20.724)	1.391.356
Vergi (Gideri) / Geliri	(362.016)	4.282	(357.734)
Ertelenmiş Vergi Geliri	130.083	4.282	134.365
DÖNEM KARI / (ZARARI)	1.050.064	(16.442)	1.033.622
TOPLAM KAPSAMLI GELİR / (GİDER)	1.024.457	(16.442)	1.008.015
Hisse başına kazanç (kr)	0,89		0,88

Grup, TFRS 16 standardını uygulamasıyla 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kira giderleri 87.791 TL azalmış, amortisman giderleri ve finansman giderleri sırasıyla 73.422 TL ve 35.093 TL artmış; ertelenmiş vergi geliri 4.282 TL artmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İşletme birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan öz kaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da öz kaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki öz kaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştiği geçici tutarları düzeltebildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TFRS 9 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar* veya diğer uygun TMS uyarınca muhasebeleştirilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Serefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur (Not: 2.12). Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

İlişkili taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

(a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

İlişkili taraflar (Devamı)

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Hasılat

Dağıtım hasılatı; dağıtım, sayaç okuma, iletim ve kayıp ve kaçak bileşenlerinden oluşmaktadır. Elektrik dağıtım ve sayaç okuma hizmetleri EPDK'nın düzenlemeleri altında hizmet imtiyaz sözleşmesi kapsamındadır. Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve sayaç okuma hizmetleri ise gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve sayaç okuma hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ("TEİAŞ") tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti altına almaktadır. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her yıl sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir.

TFRS Yorum 12 kapsamında hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları olarak sınıflanan varlıklar dışında hasılatla ilgili ilkeler aşağıdaki gibidir:

Hasılat (dağıtım kısmı hariç), elektriğin abonelere teslimi veya hizmetin gerçekleştirilmesi üzerinden muhasebeleştirilir. Teslimat, mülkiyetle ilişkilendirilmiş risk ve kazanımların sözleşmeye bağlı olarak aboneye ulaştırıldığı, bedeli sözleşmeye göre belirlendiği ve işlemten doğan alacakların tahsilinin mümkün olduğu durumlarda tamamlanmış sayılır.

Grup bünyesindeki perakende şirketlerinin regülasyona tabi portföyü üzerinden kazanacağı brüt kar EPDK tarafından belirlenmiş olup, şirketlerin söz konusu portföye ilişkin hasılatı, TFRS 15 gereği EPDK tarafından 30 Aralık 2015 tarihinde yayımlanan "Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi" tebliği ve 31 Ağustos 2018 tarihinde yayımlanan "Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair" tebliğde belirlenen brüt kar marjı ve operasyonel giderleri ile şüpheli alacak giderini karşılamaya yönelik gelir gereksinim tutarları dikkate alınarak hesaplanmakta ve konsolide finansal tablolarına bu şekilde yansıtılmaktadır.

Elektrik satışı ve tesliminden doğan hasılat, teslim edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Bütün abone gruplarına sağlanan ancak faturalandırılmamış olan elektriğin tahmini değeri gelirin ölçümünde dikkate alınır.

Gelirler, elektrik teslimatının gerçekleştiği anda, tahakkuk esasına göre, faturalanan tutarlar üzerinden kaydedilir. Net satışlar, dağıtılan elektriğin faturalanan tutarından, TRT enerji katılım payı, satış komisyonları ve satış vergileri düşüldükten sonraki tutarını gösterir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Hasılat (Devamı)

Asil vekil değerlendirmesi

Başka bir taraf mal veya hizmetin müşteriye sağlanmasına müdahil olduğunda, Grup, taahhüdünün niteliğinin belirlenen mal veya hizmetleri bizzat sağlamaya (asil) veya diğer tarafça sağlanan bu mal veya hizmetlere aracılık etmeye (vekil) yönelik bir edim yükümlülüğü olduğunu belirler. Grup, belirlenmiş mal veya hizmetleri, o mal veya hizmetleri müşteriye devretmeden önce kontrol ediyorsa asildir. Söz konusu durumda edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde (veya getirdikçe), devredilen belirlenmiş mal veya hizmetler karşılığında hak etmeyi beklediği bedelin brüt tutarı kadar hasılatı finansal tablolara alır. Grup, edim yükümlülüğü belirlenmiş mal veya hizmetlerin başka bir tarafça temin edilmesine aracılık etmekse ise vekil durumundadır ve söz konusu edim yükümlülüğü için hasılatı finansal tablolara yansıtmaz.

Faiz geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hasılatın dağıtım, sayaç okuma ve perakende satış hizmeti kısımlarından kaynaklanan hizmet imtiyaz anlaşmaları ile ilgili faiz gelirleri Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları’na (“TFRS Yorum 12”) göre muhasebeleştirilir. İmtiyaz anlaşmalarından alacaklar üzerinden elde edilen faiz gelirleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilir.

Hizmet imtiyaz anlaşmaları

Hizmet imtiyaz anlaşmaları, TFRS Yorum 12 kapsamında, devlet veya diğer kamu sektörü işletmeleri tarafından sağlanan – yol yapımı, enerji dağıtımı, hastane veya okul yapımı gibi – işlemlerin özel işletmelere devri olarak tanımlanmaktadır. Grup’un elektrik dağıtımı, sayaç okuma ve perakende satış hizmeti operasyonları, hizmet imtiyaz anlaşmaları kapsamına girmektedir.

Grup’un devlet ile olan hizmet imtiyaz anlaşmasının şartları göz önünde bulundurulduğunda; Grup, TFRS Yorum 12’yi finansal varlık modeli olarak kabul etmiş ve bir finansal varlığı hizmetin sunulduğu taraftan herhangi bir şarta bağlı olmaksızın yapılacak olan nakit veya diğer finansal varlık tahsilatı olarak tanımlamıştır. Elektrik dağıtımından, sayaç okuma ve perakende satış hizmetlerinden kaynaklanan söz konusu hak, EPDK tarafından belirlenen dağıtıma, sayaç okuma ve perakende satış hizmetine ilişkin tarifeler baz alınarak abonelere yapılan toplam faturalamalar içinde yansıtılarak muhasebeleştirilir.

Grup, etkin faiz yöntemine göre hesapladığı geliri “Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri” olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda, finansal varlığı ise “Finansal varlıklar” adı altında finansal durum tablosunda muhasebeleştirmektedir.

Stoklar

Stoklar temel olarak Grup’un elektrik dağıtım işleri ile ilgili olan elektrik ekipman ve malzemelerinden oluşmaktadır. Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metoduna göre hesaplanmaktadır. Stokların kullanılabilir duruma ve pozisyona getirilebilmesi için katlanılan ek maliyetler, maliyetin içine dahil edilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortisman tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu (bilanço) dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ve İşletme Hakkı Devri

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Müşteri sözleşmeleri ve ilişkilerinin faydalı ömrü 25-30 yıl arasındadır.

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre amortisman tabi tutulur (3-5 yıl).

Finansal kiralama işlemleri

Kiralama - kiracı durumunda Grup

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler, 1 Ocak 2019 tarihine kadar kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilmekteydi. Faaliyet kiralamaları içindeki şarta bağlı kiralamalar, 1 Ocak 2019 tarihine kadar gerçekleştiği dönemde gider olarak muhasebeleştirilmekteydi.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Şerefiye gibi sınırsız ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. İtfaya tabi olan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali içinde gözden geçirilir.

Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile direkt ilişki kurulabilen faiz giderleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. 2018 ve 2019 yılları için aktifleştirilecek borçlanma maliyetleri bulunmamaktadır.

Tüm finansman giderleri, oluştuğu dönemlerde kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir/gider tablosuna kaydedilmektedir.

Finansal araçlar

Finansal Varlıkların Sınıflandırılması ve Ölçülmesi

Grup, finansal varlıklarını itfa edilmiş maliyet bedeli üzerinden, gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar olarak üç sınıfta muhasebeleştirilmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

a) İtfa Edilmiş Maliyet Bedeli ile Muhasebeleştirilen Finansal Varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modelini benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıkları itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar, finansal durum tablosunda "ticari alacaklar", "diğer alacaklar", "imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar" (TFRS Yorum 12) ve "nakit ve nakit benzerleri" kalemlerini içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal araçlar (Devamı)

Finansal Varlıkların Sınıflandırılması ve Ölçülmesi (Devamı)

a) İtfa Edilmiş Maliyet Bedeli ile Muhasebeleştirilen Finansal Varlıklar (Devamı)

Değer düşüklüğü

Grup, konsolide finansal tablolarında yer alan, itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakları ve imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları (TFRS Yorum 12) için değer düşüklüğü hesaplamaları için kolaylaştırılmış uygulamayı seçerek karşılık matrisi yoluyla hesaplamaktadır. Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar ve finansal varlıkları belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması Grup’un geçmiş kredi zararı deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır.

b) Gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilen finansal varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme ve/veya satış yapma iş modelini benimsediği varlıklar gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Yönetim, ilgili varlıkları bilanço tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Grup özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için ilk muhasebeleştirme sırasında yatırımın gerçeğe uygun değer farkının diğer kapsamlı gelire veya kâr veya zarar tablosuna yansıtılan özkaynak yatırımı olarak değişmez bir seçim yapar:

i) Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda “türev araçlar” kalemlerini içermektedir. Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup’un kar veya zarara yansıtılan türev araçları, vadeli döviz alım-satım sözleşmelerinden oluşmaktadır.

ii) Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda “türev araçlar” kalemlerini içermektedir. Türev araçlar, riskten korunma muhasebesi kapsamında diğer kapsamlı gelire yansıtılmaktadır. Grup’un diğer kapsamlı gelire yansıtılan türev araçları, çapraz döviz swapları sözleşmelerinden oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Netleştirme/mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler, şarta bağlı varlıklar

Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumunda ilgili yükümlülük, karşılık olarak finansal tablolara alınır.

Karşılık tutarının ödenmesi için kullanılan ekonomik faydaların tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda tahsil edilecek olan tutar, bu tutarın geri ödemesinin kesin olması ve tutarın güvenilir bir şekilde hesaplanması durumunda, bir varlık olarak muhasebeleştirilir.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur. Şarta bağlı yükümlülük olarak işleme tabi tutulan kalemler için gelecekte ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelmesi durumunda, bu şarta bağlı yükümlülük, güvenilir tahminin yapılamadığı durumlar hariç, olasılıktaki değişikliğin meydana geldiği dönemin mali tablolarında karşılık olarak kayıtlara alınır.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilecek olan varlık, şarta bağlı varlık olarak değerlendirilir. Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeye girme ihtimalinin yüksek bulunması durumunda şarta bağlı varlıklar finansal tablo notlarında açıklanır.

Grup şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılamaması durumunda ilgili yükümlülüğü notlarda göstermektedir.

Pay başına kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç net dönem karından adi hisse senedi sahiplerine isabet eden kısmın dönem içindeki ağırlıklı ortalama adi hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip bedelsiz hisse dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Bölgümlere göre raporlama

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, elektrik dağıtım ve perakende faaliyet bölümleri bulunmaktadır. Bu bölümler risk ve getiri açısından farklı ekonomik durumlardan ve farklı faaliyetlerden etkilendikleri için ayrı ayrı yönetilmektedir.

Faaliyet bölümleri raporlaması işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercilerine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumludur.

Devlet teşvik ve yardımları

Grup bünyesindeki elektrik dağıtım şirketleri mevcut yatırımlarının yenilenmesi kapsamında 15 Ocak 2016 tarihinde Ekonomi Bakanlığı'ndan temin etmiş olduğu yatırım teşvik belgesi ile yurtiçi tedarikçilerden temin edilen makine teçhizat alımları için KDV istisnasından faydalanmaktadır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari dönem vergisi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü finansal durum tablosu tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa konsolide finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (Devamı)

Ertelenmiş vergi (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her finansal durum tablosu tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve finansal durum tablosu tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un finansal durum tablosu tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi, doğrudan özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin dönem cari ve ertelenmiş vergisi de özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilir) kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, finansal durum tablosu tarihi ile finansal durum tablosunun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, finansal durum tablosu tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Çalışanlara sağlanan faydalar

Kıdem tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıpların konsolide finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisi yoktur ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar (Devamı)

İzin hakkı

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Tanımlanan katkı planları

Grup, Sosyal Sigortalar Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Nakit akış tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akım tabloları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır.

Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir. Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Kritik Muhasebe Kararları ve Hesaplama Belirsizliğinin Ana Kaynakları

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

Muhasebe Tahminleri

Konsolide finansal tabloların TMS'ye göre hazırlanması sırasında Yönetim'in, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarda yer alan varlıklar ve yükümlülüklerin finansal durum tablosu değerlerini, finansal durum tablosu dışı varlık ve yükümlülüklerle ilişkin açıklamaları, dönem içerisinde oluşan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımlarda bulunması gerekmektedir. Gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (Devamı)

Kritik Muhasebe Kararları ve Hesaplama Belirsizliğinin Ana Kaynakları (Devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (Devamı)

Şerefiye Değer Düşüklüğü Testi

TMS 36 *Varlıklarda Değer Düşüklüğü* uyarınca, Grup şerefiyeyi 31 Aralık 2019 itibarıyla Not: 2.11'de belirtilen muhasebe politikasına uygun olarak test etmiştir. Şerefiye değer düşüklüğü testi Perakende ve Dağıtım nakit üreten birimlerine ayrı ayrı uygulanmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, perakende nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:

Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:

Kaynak:

Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):

Yıllık Ortalama Elektrik Talebi Artış Oranı

Yıllık Ortalama Enflasyon Oranı

Perakende

Kullanım değeri

Tahmin edilen nakit akımlar

% 18,2

% 5

% 15,7

Perakende nakit üreten biriminin net bugünkü değeri vergi sonrası fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapılmıştır. Grup yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Perakende nakit üreten biriminin finansal tablodaki değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

Ağırlıklı ortalama sermaye maliyetinin %1 artması ve azalması, Perakende nakit üreten birimi için geri kazanılabilir değerinin sırasıyla %5 azalmasına ve %6 artmasına sebep olmaktadır. Bu duyarlılık analizleri sonucunda da herhangi bir değer düşüklüğü oluşmamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, dağıtım nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:

Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:

Kaynak:

Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):

Yıllık Ortalama Elektrik Talebi Artış Oranı

Yıllık Ortalama Enflasyon Oranı

Dağıtım

Kullanım değeri

Lisans süresince tahmin edilen nakit akımlar

% 16,0

% 5

% 15,7

Dağıtım nakit üreten biriminin net bugünkü değeri, BAŞKENT EDAŞ için 2015'den 2036'ya, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ içinse 2015'den 2042'ye kadarki lisans dönemleri boyunca vergi sonrası nakit akımlarının iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır. Bu hesaplama, Dağıtım nakit üreten biriminin fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapılmıştır. Grup, yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Dağıtım nakit üreten biriminin finansal tablodaki değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

Ağırlıklı ortalama sermaye maliyetinin %1 artması ve azalması, Dağıtım nakit üreten birimi için geri kazanılabilir değerinin sırasıyla %12 azalmasına ve %14 artmasına sebep olmaktadır. Bu duyarlılık analizleri sonucunda da herhangi bir değer düşüklüğü oluşmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (Devamı)

Grup’un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (Devamı)

Hesaplama belirsizliğinin ana kaynakları

Bir sonraki döneme ait varlık ve yükümlülüklerin defter değerinde büyük düzeltmelere neden olacak önemli risklere sahip geleceğe yönelik önemli varsayımlar ile finansal durum tablosu tarihindeki hesaplama belirsizliğinin diğer ana kaynakları aşağıda belirtilmiştir:

Hizmet imtiyaz anlaşmaları

Grup, hizmet imtiyaz sözleşmelerine göre imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık ve imtiyaz sözleşmelerinden elde edilen finansal gelir bakiyelerini EPDK tarafından açıklanan tarifeler üzerinden oluşturulan nakit akışlarına göre belirlemektedir. Grup’un ikinci (2011 - 2015) ve üçüncü (2016 – 2020) tarife dönemleri boyunca elde edeceği dağıtım gelirleri gereksinimi, EPDK tarafından 2010 ve 2015 yıllarında yayımlanan ilgili tarifeler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Ayrıca, Grup yönetimi üçüncü tarife döneminin bitiminden başlayıp lisans sürelerinin (BAŞKENT EDAŞ için 2036, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için 2042) bitimine kadar gereken dağıtım gelirleri gereksinimlerini üçüncü tarife döneminde açıklanan tarife unsurlarını baz alarak tahmin etmektedir. Söz konusu tarifeler Elektrik Piyasası Endeksi’ndeki (“EPE”) değişimler göz önüne alınarak, enflasyon oranına göre yıllık olarak revize edilmektedir (EPE henüz açıklanmadığından Tüketici Fiyat Endeksi (“TÜFE”) baz alınmaktadır). Grup yönetimi, TÜFE tahmininde bulunmakta ve ağırlıklı ortalama sermaye maliyet oranı için ise, içinde bulunulan en son tarife döneminde belirlenmiş bulunan oranı lisans süresinin sonuna kadar aynen kullanmaya devam etmektedir.

Hasılat

Mesken ve ticarethane grupları dışındaki abonelerin tüketimleri her ayın sonunda aylık olarak perakende şirketleri tarafından faturalanırken, mesken abonelerinin sayılarının çok fazla olması sebebiyle söz konusu abonelerin tüketimleri her ay içerisinde devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Ticarethane grubu aboneleri içinse yüksek hacimli abonelerin tüketimleri ay sonlarında okunmasına rağmen, yüksek sayıda müşterinin bu grupta yer alması sebebiyle ay süresince devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Bu sebeple, her ay mesken ve ticarethane abonelerine sağlanan elektriğin tamamı, dönem sonlarında faturalandırılmamakta ve bu gruba ilişkin faturalanmamış tüketimleri tahmin edilmekte ve tüketimleri gelir tahakkuku hasılat olarak muhasebeleştirilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Bağlı ortaklıklar

Bağlı Ortaklıklar	Ana Faaliyet Konusu	Kuruluş ve Faaliyet Yeri	Sermayedeki Pay Oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
BAŞKENT EDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Ankara	100	100
EPS	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Ankara	100	100
AYEDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	İstanbul	100	100
AEPSAŞ	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	İstanbul	100	100
TOROSLAR EDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Adana	100	100
TOROSLAR EPSAŞ	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Adana	100	100
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	Müşteri Çözümleri ve Dağıtım Üretim Hizmetleri	İstanbul	100	100
E-şarj	Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri	İstanbul	80	80

Ana Faaliyet Konusu	Kuruluş ve Faaliyet Yeri	Grup'un sahip olduğu bağlı ortaklık sayısı	
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Ankara, İstanbul, Adana	3	3
Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Ankara, İstanbul, Adana	3	3
Müşteri Çözümleri ve Dağıtım Üretim Hizmetleri	İstanbul	1	1
Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri	İstanbul	1	1

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup’un iş faaliyetleri, elektrik piyasasında sağladığı hizmetlere bağlı olarak yönetilmekte ve organize edilmektedir. Grup’un elektrik dağıtım ve perakende olmak üzere iki temel faaliyet bölümü bulunmaktadır. Dağıtım bölümünün başlıca faaliyeti, EPDK tarafından regüle edilen tarifeler kapsamında altyapı yatırımları da yaparak, dağıtım şebekeleri vasıtasıyla elektriği son kullanıcılara iletmektir. Perakende bölümünün başlıca faaliyeti ise müşterilere perakende elektrik satışı gerçekleştirmektir. Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. ve E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.’nin faaliyetleri de Perakende bölümünün içerisinde sunulmuştur. Grup’un bu piyasada çeşitli kategorilerde faaliyet gösteren şirketleri olduğu için yatırımcıya tarafsız ve şeffaf bilgi verebilmek amacıyla, TFRS 8’e göre bölümlere göre raporlamasını yapmaktadır. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını finansal ve finansal olmayan diğer göstergelerin yanısıra faaliyet karlılığı ve net dönem karı ile takip etmektedir. Grup yönetimi, bölümlere göre raporlamanın gerekliliklerine ek olarak bazı finansal tablo okuyucularının yaptığı analizlerde bu verileri kullanabileceğinden yola çıkarak bölümlere göre raporlama notlarında bu bilgilere yer vermiştir.

Aşağıdaki tablo, Grup’un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve kar bilgilerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	6.599.410	12.853.675	26.673	(26.673)	19.453.085
Satışların maliyeti (-)	(2.028.673)	(12.079.941)	-	-	(14.108.614)
Brüt kar / (zarar)	4.570.737	773.734	26.673	(26.673)	5.344.471
Genel yönetim giderleri (-)	(1.563.120)	(367.331)	(272.295)	32.261	(2.170.485)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net	(106.032)	(8.857)	10.697	(5.588)	(109.780)
Faaliyet karı / (zararı)	2.901.585	397.546	(234.925)	-	3.064.206
Finansman gelirleri	14.133	470.781	459.482	(773.769)	170.627
Finansman giderleri (-)	(1.628.693)	(17.939)	(970.614)	773.769	(1.843.477)
Vergi öncesi kar / (zarar)	1.287.025	850.388	(746.057)	-	1.391.356
Dönem vergi gideri (-)	(103.763)	(388.336)	-	-	(492.099)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(214.971)	201.029	148.307	-	134.365
Net dönem karı / (zararı)	968.291	663.081	(597.750)	-	1.033.622

(*) 372.867 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderlerinin 208.663 TL’si dağıtılmamış bölüm altındaki genel yönetim giderlerinin içinde yer alan maddi olmayan duran varlıkların itfa paylarını göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki finansman giderlerinin önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının satın alımı için kullanılan kredi maliyetlerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu kredileri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	6.985.840	11.360.947	29.157	(29.157)	18.346.787
Satışların maliyeti (-)	(1.689.929)	(10.690.336)	-	-	(12.380.265)
Brüt kar / (zarar)	5.295.911	670.611	29.157	(29.157)	5.966.522
Genel yönetim giderleri (-)	(1.271.605)	(341.348)	(269.674)	33.770	(1.848.857)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net	(240.692)	(305.473)	(755.696)	(4.613)	(1.306.474)
Faaliyet karı / (zararı)	3.783.614	23.790	(996.213)	-	2.811.191
Finansman gelirleri	8.076	323.313	398.790	(625.309)	104.870
Finansman giderleri (-)	(1.267.369)	(7.933)	(944.072)	625.309	(1.594.065)
Vergi öncesi kar / (zarar)	2.524.321	339.170	(1.541.495)	-	1.321.996
Dönem vergi gideri (-)	(24.524)	(61.425)	-	-	(85.949)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(507.025)	(24.174)	42.849	-	(488.350)
Net dönem karı / (zararı)	1.992.772	253.571	(1.498.646)	-	747.697

(*) 258.182 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderlerinin 208.663 TL'si dağıtılmamış bölüm altındaki genel yönetim giderlerinin içinde yer alan maddi olmayan duran varlıkların itfa paylarını göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki finansman giderlerinin önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının satın alımı için kullanılan kredi maliyetlerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu kredileri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) – net, (752.904) tutarındaki Şerefiye değer düşüklüğü karşılığını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Aşağıdaki bilgiler, Grup’un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin iş alanları hakkındaki finansal durum bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları					
Nakit ve nakit benzerleri	270.558	199.146	82	-	469.786
Ticari alacaklar	1.940.517	1.672.994	2.325	(606.381)	3.009.455
Stoklar	129.230	2.723	-	-	131.953
Türev araçlar	-	8.789	-	-	8.789
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	10.544.328	-	(492)	-	10.543.836
Kullanım hakkı varlıkları	107.944	31.093	6.446	-	145.483
Maddi duran varlıklar	425.856	61.950	2.737	(7.000)	483.543
Maddi olmayan duran varlıklar	10.567	48.664	6.489.174	-	6.548.405
Ertelenmiş vergi varlığı	-	136.401	107.639	-	244.040
Diğer alacaklar ve varlıklar	1.489.057	2.435.412	3.724.664	(5.838.965)	1.810.168
Toplam varlıklar	14.918.057	4.597.172	10.332.575	(6.452.346)	23.395.458
Bölüm yükümlülükleri					
Borçlanmalar	5.220.497	36.318	4.745.481	(931.818)	9.070.478
Diğer finansal yükümlülükler	353.898	-	-	-	353.898
Ticari borçlar	1.610.018	1.597.266	10.717	(606.381)	2.611.620
Türev araçlar	62.961	3.694	-	-	66.655
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	576.550	-	901.318	-	1.477.868
Diğer borçlar ve yükümlülükler	3.446.908	2.303.426	2.137.249	(4.907.147)	2.980.436
Toplam yükümlülükler	11.270.832	3.940.704	7.794.765	(6.445.346)	16.560.955

(*) Dağıtılmamış bölüm altındaki maddi olmayan duran varlıkların önemli kısmı müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri, işletme hakkı devri ve şerefiyeyi göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki borçlanmaların önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının alımı için kullanılan kredi bakiyelerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu varlık ve yükümlülükleri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı uygulamasında Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için 492 TL değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları					
Nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352
Ticari alacaklar	1.289.687	2.539.979	36.637	(353.914)	3.512.389
Stoklar	145.851	2.105	-	-	147.956
Türev araçlar	313.028	-	-	-	313.028
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	9.299.871	-	(5.236)	-	9.294.635
Maddi duran varlıklar	306.241	57.008	2.532	(7.000)	358.781
Maddi olmayan duran varlıklar	709	47.307	6.697.179	-	6.745.195
Ertelenmiş vergi varlığı	-	2.847	-	-	2.847
Diğer alacaklar ve varlıklar	1.373.926	1.197.935	1.902.406	(2.818.640)	1.655.627
Toplam varlıklar	12.990.872	4.147.877	8.633.615	(3.179.554)	22.592.810
Bölüm yükümlülükleri					
Borçlanmalar	5.502.238	-	4.081.190	(384.572)	9.198.856
Diğer finansal yükümlülükler	366.022	-	-	-	366.022
Ticari borçlar	1.566.252	1.255.813	12.766	(353.914)	2.480.917
Türev araçlar	8.732	2.572	-	-	11.304
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	369.342	67.475	941.966	-	1.378.783
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.197.434	2.155.726	938.921	(2.434.068)	2.858.013
Toplam yükümlülükler	10.010.020	3.481.586	5.974.843	(3.172.554)	16.293.895

(*) Dağıtılmamış bölüm altındaki maddi olmayan duran varlıkların önemli kısmı müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri, işletme hakkı devri ve şerefiyeyi göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki borçlanmaların önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının alımı için kullanılan kredi bakiyelerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu varlık ve yükümlülükleri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı uygulamasında Grup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için 5.236 TL değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
İşletme Faaliyetlerinden Nakit Akışları	2.294.259	1.402.457	15.418	-	3.712.134
Dönem karı	968.291	663.081	(597.750)	-	1.033.622
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	518.493	(7.140)	576.623	-	1.087.976
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(1.054.328)	1.182.636	38.652	-	166.960
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	432.456	1.838.577	17.525	-	2.288.558
Vergi ödemeleri	(83.035)	(373.242)	-	-	(456.277)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları)	1.944.838	(62.878)	(2.107)	-	1.879.853
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları	(1.554.819)	411.415	472.725	(828.240)	(1.498.919)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(185.383)	(50.672)	(15.834)	-	(251.889)
Alınan faiz	-	462.087	488.559	(828.240)	122.406
Diğer nakit çıkışları (*)	(1.369.436)	-	-	-	(1.369.436)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları	(730.441)	(1.915.422)	(488.158)	828.240	(2.305.781)
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış / (azalış)	8.999	(101.550)	(15)	-	(92.566)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	270.558	199.146	82	-	469.786

(*) Diğer nakit çıkışları hizmet imtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamalarından oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
İşletme Faaliyetlerinden Nakit Akışları	2.354.837	(151.615)	(116.632)	-	2.086.590
Dönem karı	1.992.772	253.571	(1.498.646)	-	747.697
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	621.144	269.595	1.504.340	-	2.395.079
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(1.744.123)	(706.248)	(123.618)	-	(2.573.989)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	869.793	(183.082)	(117.924)	-	568.787
Vergi ödemeleri	(19.136)	(16.703)	1.231	-	(34.608)
Diğer nakit girişleri	1.504.180	48.170	61	-	1.552.411
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları	(2.376.072)	278.091	1.105.105	(513.092)	(1.505.968)
Ortak kontrole tabi şirketlerin yapılanma etkisi (*)	(827.279)	-	827.279	-	-
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(225.438)	(38.327)	(14.561)	-	(278.326)
Alınan faiz	-	316.418	292.761	(513.092)	96.087
Diğer nakit çıkışları (**)	(1.323.355)	-	(374)	-	(1.323.729)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları	265.846	29.970	(999.928)	513.092	(191.020)
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış	244.611	156.446	(11.455)	-	389.602
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	16.948	144.250	11.552	-	172.750
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352

(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla daha önce Enerjisa Enerji A.Ş. bünyesinde farklı bir iş kolu olarak faaliyet gösteren ve dağıtım hizmetlerine ait operasyonları yürüten iş kolu dağıtım şirketlerine devrolmuştur.

(**) Diğer nakit çıkışları hizmet imtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamalarından oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Grup'un nihai ortakları Sabancı (Türkiye'de kurulu) ve E.ON (Almanya'da kurulu) gruplarıdır. Şirket ve bağlı ortaklıkları arasındaki işlemler konsolidasyon sırasında elimine edilmiştir ve bu notta ayrıca gösterilmemiştir.

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu nottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir:

- (1) Sabancı Holding ve E.ON grup şirketleri
- (2) Nihai ortak

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>İlişkili taraf mevduat bakiyeleri - Akbank T.A.Ş. (1)</u>		
Vadesiz mevduat	29.767	42.061
Vadeli mevduat	263.831	289.212
	<u>293.598</u>	<u>331.273</u>

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orijinal para birimi	Vade	31 Aralık 2019	
			Kısa vadeli borçlanmalar	Uzun vadeli borçlanmalar
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2020	65.200	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Ocak 2020	512.032	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	30 Nisan 2020	36.032	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	304.016	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	151.814	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	30 Eylül 2020	313.685	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Eylül 2021	7.401	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	5.947	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	6.073	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	5.808	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	7.659	200.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	1.873	50.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	11 Nisan 2022	17.514	450.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	3.933	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	29 Temmuz 2022	11.559	297.000
			<u>1.450.546</u>	<u>1.497.000</u>

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ilişkili taraflardan kullanılan TL kredilerin faiz oranları %10,24 - %18,38 aralığındadır (31 Aralık 2018: %13,51 - %34,44). 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ilişkili taraflardan kullanılan ABD Doları kredilerin faiz oranı %6,27'dir (31 Aralık 2018: %4,88).

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kullanılan kredilere ilişkin herhangi bir teminat verilmemiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orijinal para birimi	Vade	31 Aralık 2018	
			Kısa vadeli borçlanmalar	Uzun vadeli borçlanmalar
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2019	11.625	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2019	2.606	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	29 Temmuz 2019	315.135	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	5 Ağustos 2019	348.574	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Eylül 2019	201.650	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	27 Eylül 2019	529.030	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	25 Ekim 2019	106.080	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	25 Ekim 2019	53.253	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Ocak 2020	32.032	480.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	3.882	300.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	1.691	150.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	30 Eylül 2020	10.570	303.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	5 Kasım 2020	15.810	300.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	20 Mayıs 2021	5.485	150.000
			1.637.423	1.683.000

İlişkili taraflarla olan türev işlemler – Akbank T.A.Ş. (1)

	31 Aralık 2019				
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	121.147	44.000	1.012.264	3.914	(43.584)
Çapraz döviz swap işlemleri	6.000	-	35.641	-	(3.233)
	127.147	44.000	1.047.905	3.914	(46.817)
	31 Aralık 2018				
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	16.993	51.105	397.459	-	(9.379)
Çapraz döviz swap işlemleri	174.595	-	918.527	312.996	-
	191.588	51.105	1.315.986	312.996	(9.379)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

	31 Aralık 2019	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa Vadeli	Kısa Vadeli
İlişkili taraf bakiyeleri	Ticari	Ticari
Akbank T.A.Ş. (1)	5.202	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	1	-
Aksigorta A.Ş. (1)	4	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	95	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	41	768
Carrefoursa A.Ş. (1)	10.792	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	149	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	46	94.811
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	594	22
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	1.196
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	513	109
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	199	-
Diğer (1)	43	-
	17.679	96.906

	31 Aralık 2018	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa Vadeli	Kısa Vadeli
İlişkili taraf bakiyeleri	Ticari	Ticari
Akbank T.A.Ş. (1)	876	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	67.751	-
Aksigorta A.Ş. (1)	2	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	101	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	-	594
Carrefoursa A.Ş. (1)	2.710	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	57.567	10
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	424	92.803
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	306	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	98	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	807
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	245	3
Temsa Global San. ve Tic. A.Ş. (1)	572	-
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	180	-
	130.832	94.217

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.

(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst Yönetim, Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri, Genel Müdür, Birim Başkanları ve Direktör gibi üst düzey yöneticilerden oluşmaktadır. Üst Yönetime ödenen ya da ödenecek olan şirket çalışanlarına sağlanan hizmetler ile alakalı ücretler aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	27.924	21.100
Üst düzey yöneticilere sağlanan uzun vadeli faydalar	856	790
	<u>28.780</u>	<u>21.890</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 31 Aralık 2019					
	Elektrik satışları	Elektrik alımları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Genel yönetim giderleri	Diğer gelirler
Akbank T.A.Ş. (1)	45.604	-	18.362	618.990	-	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	22.771	-	-	-	-	-
Aksigorta A.Ş. (1)	51	-	-	-	-	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	873	-	-	-	-	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	184	-	-	-	4.130	-
Carrefoursa A.Ş. (1)	96.366	-	-	-	-	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	17.690	-	-	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	28.379	582.883	-	-	111	1.934
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	6.972	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	638	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (1)	148	-	-	-	-	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	-	-	-	21.967	-
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	5.114	-	-	-	123	-
Diğer (1)	466	-	-	-	-	-
	<u>225.256</u>	<u>582.883</u>	<u>18.362</u>	<u>618.990</u>	<u>26.331</u>	<u>1.934</u>

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.

(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

İlişkili taraflarla olan işlemler	1 Ocak - 31 Aralık 2018					
	Elektrik satışları	Elektrik alımları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Genel yönetim giderleri	Diğer gelirler
Akbank T.A.Ş. (1)	7.562	-	871	358.064	-	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	139.336	-	-	-	-	-
Aksigorta A.Ş. (1)	39	-	-	-	3	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	681	-	-	-	-	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	2	-	-	-	2.122	-
Carrefoursa A.Ş. (1)	57.528	-	-	-	8	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	121.886	-	-	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	402	279.770	-	-	552	2.425
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	3.756	-	-	-	1.384	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	578	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (1)	132	-	-	-	-	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	-	-	-	8.409	-
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	2.143	-	-	-	5	-
Temsa Global San. ve Tic. A.Ş. (1)	4.062	-	-	-	-	-
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	958	-	-	-	-	-
	<u>339.065</u>	<u>279.770</u>	<u>871</u>	<u>358.064</u>	<u>12.483</u>	<u>2.425</u>

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.

(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını ve Sabancı'nın Grup şirketlerine fatura ettiği kira bedelini içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

6.1 Ticari Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Ticari Alacaklar		
Ticari alacaklar	5.068.991	5.086.804
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 5)	17.679	130.832
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2.077.215)	(1.705.247)
	<u>3.009.455</u>	<u>3.512.389</u>

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, vadesi geçmemiş ticari alacakların toplamı 2.164.701 TL'dir (31 Aralık 2018: 1.866.858 TL). Vadesi geçmiş alacaklar için 1 Ocak 2019 – 30 Haziran 2019 tarihleri arasında aylık %2, 1 Temmuz 2019 – 30 Eylül 2019 tarihleri arasında aylık %2,5 ve 1 Ekim 2019 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasında aylık %2 (31 Aralık 2018: %2) gecikme zammı uygulanmıştır. 30 Aralık 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren kararname ile; 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesi uyarınca gecikme zammı oranı 2%'den %1,6'ya düşürülmüştür.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların toplamı 844.754 TL'dir (31 Aralık 2018: 1.645.531 TL). Vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar ile ilgili yaşlandırma tablosu 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 aya kadar	436.893	373.724
1 ila 3 ay arası	238.685	232.242
3 ay ve üzeri	169.176	1.039.565
	<u>844.754</u>	<u>1.645.531</u>

Grup, TFRS 9'un yeni beklenen kredi zararları modeline uygun olarak ticari alacaklarına ilişkin değer düşüklüğü ayırma metodolojisinde değişiklik yapmıştır. Grup, ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğünü müşteri bazında ve vadesi gelmemiş de dahil olmak üzere tüm ticari alacakları için ömür boyu beklenen kredi zararlarını temerrüt riski (Probability of Default) ile ağırlıklandırarak muhasebeleştirilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

6.1 Ticari Alacaklar (Devamı)

Ticari alacaklara ayrılan karşılığın hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	(1.705.247)	(1.275.873)
Dönem gideri	(608.430)	(586.616)
Tahsilatlar	184.311	157.242
Silinen alacak tutarı	52.151	-
Kapanış bakiyesi	<u>(2.077.215)</u>	<u>(1.705.247)</u>

Grup, tüm elektrik alacakları ile ilgili 976.850 TL (31 Aralık 2018: 834.699 TL) tutarında teminat mektubu ve 1.903.683 TL (31 Aralık 2018: 1.693.350 TL) tutarında depozito ve teminat almıştır.

6.2 Ticari Borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa Vadeli Ticari Borçlar</u>		
Ticari borçlar	2.514.714	2.386.700
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 5)	96.906	94.217
	<u>2.611.620</u>	<u>2.480.917</u>

Ticari borçlar büyük ölçüde Grup'un Türkiye Elektrik Üretim A.Ş. ("EÜAŞ") ve Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")'den yaptığı elektrik alımlarından kaynaklanmaktadır. Elektrik alımlarından olan borçların ortalama vadesi 18 - 20 gün arasındadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

7.1 Diğer Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Gelir tahakkukları (*)	1.004.443	419.134
Verilen depozito ve teminatlar	-	382
Personelden alacaklar	32	218
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(3.123)	(3.123)
Diğer çeşitli alacaklar	21.094	41.838
	<u>1.022.446</u>	<u>458.449</u>
Uzun Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar (**)	306.667	273.428
Gelir tahakkukları (*)	309.699	628.120
Diğer çeşitli alacaklar (***)	121.370	81.997
	<u>737.736</u>	<u>983.545</u>

(*) Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve sayaç okuma hizmetleri gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve sayaç okuma hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti etmektedir. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her dönem sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir. Söz konusu eksik faturalandırmanın etkileri Grup'un ekli konsolide finansal tablolarına gelir tahakkuku olarak yansıtılmıştır.

(**) Söz konusu tutar, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not 1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden önce abone olan ve abonelikleri sona eren müşterilere geri ödenen abonelik ücretlerinden oluşmaktadır. Abonelere ödenen bu tutarlar, EPDK tarafından periyodik olarak endekslenmesi öngörülen abonelik ücret bedelleri üzerinden yapılmıştır. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını endekslenmiş güncel değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

(***) Grup yönetimi, üçüncü tarife dönemi ile değişen tarife yapısına göre, bünyesinde bulunan elektrik dağıtım şirketleri tarafından ayrılan kıdem tazminatı karşılığının gelir gereksinimi ile alınabileceği söz konusu olduğu için şirketler tarafından hesaplanan kıdem tazminatı karşılığı kadar bir alacak tahakkuk ettirmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

7.1 Diğer Alacaklar (Devamı)

Diğer şüpheli alacaklara ayrılan karşılık hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	(3.123)	(3.123)
Kapanış bakiyesi	(3.123)	(3.123)

7.2 Diğer Borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer Kısa Vadeli Borçlar		
Vergi dairesine borçlar (*)	-	86.918
Alınan depozitolar	23.603	16.187
Aydınlatma borçları	43.236	43.236
Diğer borçlar	107.821	77.561
	<u>174.660</u>	<u>223.902</u>
Diğer Uzun Vadeli Borçlar		
Alınan depozitolar (**)	1.903.683	1.693.350
	<u>1.903.683</u>	<u>1.693.350</u>

(*) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un "Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili" maddesi kapsamında BAŞKENT EDAŞ, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için Bakanlıkça taksitlendirilen 2018 yılına ilişkin KDV ve diğer vergilerden oluşmaktadır. İlgili borçlar 2019 yılında ödenmiştir.

(**) Grup, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not 1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden sonra abone olan müşterilerden abonelik işlemleri için TEDAŞ adına teminat almaktadır. Müşterilerden EPDK tarafından açıklanan tutarlar üzerinden alınan teminatlar söz konusu değerler üzerinden muhasebeleştirilir. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını endekslenmiş güncel değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - STOKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sarf malzemeleri ve ekipmanlar	126.976	144.718
Ticari mallar	1.927	2.105
Diğer stoklar	3.050	1.133
	<u>131.953</u>	<u>147.956</u>

NOT 9 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

9.1 Peşin Ödenmiş Giderler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Gelecek aylara ait giderler	26.672	59.050
Stok alımı için verilen sipariş avansları	12.129	11.239
Personele verilen avanslar	664	834
Verilen diğer avanslar	2.009	232
	<u>41.474</u>	<u>71.355</u>

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Gelecek yıllara ait giderler	1.642	2.575
	<u>1.642</u>	<u>2.575</u>

9.2 Ertelenmiş Gelirler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler</u>		
Alınan sipariş avansları	8.284	74.752
	<u>8.284</u>	<u>74.752</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN FİNANSAL VARLIKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Bir yıl içinde	1.098.550	791.117
1-3 yıl	3.613.964	2.027.826
3-5 yıl	2.269.850	1.924.743
5 yıldan fazla	3.561.472	4.550.949
	<u>10.543.836</u>	<u>9.294.635</u>
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin kısa vadeli finansal varlıklar	1.098.550	791.117
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin uzun vadeli finansal varlıklar	9.445.286	8.503.518
	<u>10.543.836</u>	<u>9.294.635</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	9.294.635	6.438.431
Yatırımlar	1.417.620	1.604.664
Tahsilatlar	(1.839.022)	(1.432.868)
<i>Yatırım harcamaları geri ödemeleri</i>	(1.057.528)	(798.304)
<i>Makul değer getiri tutarı geri ödemeleri</i>	(781.494)	(634.564)
Cari dönemde yatırıma eklenen önceki dönem avansları	(63.375)	-
Faiz geliri	1.959.219	1.716.597
Değerleme farkları ve diğer	(229.985)	973.047
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar değer düşüklüğü iptali / (karşılığı) (*)	4.744	(5.236)
Kapanış bakiyesi	<u>10.543.836</u>	<u>9.294.635</u>

(*) Grup, TFRS 9 standardındaki değişikliklerle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için ayırdığı 5.236 TL tutarındaki karşılığın 4.744 TL'sini 31 Aralık 2019 itibarıyla iptal etmiştir.

NOT 11 - KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

	Binalar	Taşıt araçları	Toplam
Maliyet			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	56.797	76.869	133.666
İlaveler	15.432	65.120	80.552
Değişken kiralama ödemelerine ilişkin düzeltmeler	4.687	-	4.687
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>76.916</u>	<u>141.989</u>	<u>218.905</u>
Birikmiş Amortismanlar			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-	-
Dönem gideri	(19.163)	(54.259)	(73.422)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>(19.163)</u>	<u>(54.259)</u>	<u>(73.422)</u>
31 Aralık 2019 net defter değeri	<u>57.753</u>	<u>87.730</u>	<u>145.483</u>

73.422 TL tutarındaki amortisman gideri genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Makine, tesis ve cihazlar	Taşıt araçları	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet					
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	238.239	14.760	107.307	42.429	402.735
Alımlar	122.559	356	69.229	41.299	233.443
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler (*)	-	-	-	(43.179)	(43.179)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	360.798	15.116	176.536	40.549	592.999
Birikmiş Amortisman					
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(26.693)	(3.551)	(13.710)	-	(43.954)
Dönem gideri	(34.910)	(4.717)	(25.875)	-	(65.502)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(61.603)	(8.268)	(39.585)	-	(109.456)
31 Aralık 2019 net defter değeri	299.195	6.848	136.951	40.549	483.543
	Makine, tesis ve cihazlar	Taşıt araçları	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet					
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	104.736	14.760	44.676	2.050	166.222
Alımlar	131.345	-	62.631	42.537	236.513
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	2.158	-	-	(2.158)	-
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	238.239	14.760	107.307	42.429	402.735
Birikmiş Amortisman					
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(5.196)	(2.055)	(4.912)	-	(12.163)
Dönem gideri	(21.497)	(1.496)	(8.798)	-	(31.791)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(26.693)	(3.551)	(13.710)	-	(43.954)
31 Aralık 2018 net defter değeri	211.546	11.209	93.597	42.429	358.781

(*) (42.487) TL tutarındaki yapılmakta olan yatırımlardaki transferler imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklara transferlerden oluşmaktadır.

	Faydalı ömür
Makine, tesis ve cihazlar	5 yıl
Taşıt araçları	3 yıl
Demirbaşlar	5 yıl

61.566 TL ve 3.936 TL tutarlarındaki amortisman giderleri sırasıyla genel yönetim giderlerinde ve satışların maliyetinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: genel yönetim giderleri: 27.747 TL ve satışların maliyeti: 4.044 TL).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	İşletme hakkı devri	Şerefiye	Bilgisayar yazılımları	Özel maliyetler	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
Maliyet							
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	69.087	3.917	7.389	8.851.218
Alımlar	-	-	-	36.004	394	63	36.461
Transferler	-	-	-	629	63	-	692
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	105.720	4.374	7.452	8.888.371
Birikmiş Amortisman							
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(1.003.587)	(321.696)	(752.904)	(26.324)	(29)	(1.483)	(2.106.023)
Dönem gideri	(152.108)	(56.555)	-	(23.438)	(935)	(907)	(233.943)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(1.155.695)	(378.251)	(752.904)	(49.762)	(964)	(2.390)	(2.339.966)
31 Aralık 2019 net defter değeri	3.234.978	1.271.870	1.977.127	55.958	3.410	5.062	6.548.405
	Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	İşletme hakkı devri	Şerefiye	Bilgisayar yazılımları	Özel maliyetler	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
Maliyet							
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	39.996	32	3.171	8.814.024
Alımlar	-	-	-	29.091	3.885	4.218	37.194
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	69.087	3.917	7.389	8.851.218
Birikmiş Amortisman							
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(851.479)	(265.141)	-	(9.637)	(29)	(442)	(1.126.728)
Dönem gideri	(152.108)	(56.555)	-	(16.687)	-	(1.041)	(226.391)
Değer düşüklüğü	-	-	(752.904)	-	-	-	(752.904)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(1.003.587)	(321.696)	(752.904)	(26.324)	(29)	(1.483)	(2.106.023)
31 Aralık 2018 net defter değeri	3.387.086	1.328.425	1.977.127	42.763	3.888	5.906	6.745.195

233.462 TL ve 481 TL tutarlarındaki amortisman giderleri sırasıyla genel yönetim giderlerinde ve satışların maliyetinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: genel yönetim giderleri: 226.391 TL ve satışların maliyeti: Bulunmamaktadır).

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devri, işletme birleşmesi sırasında TFRS 3'e göre ayrı ayrı muhasebeleştirilmiştir.

31 Mart 2006'da BEDAŞ ve 24 Temmuz 2006'da AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ, TEDAŞ ile İHD Sözleşmesi'ni imzalamışlardır. İHD Sözleşmesi'ne uygun olarak, TEDAŞ dağıtım sisteminin işletme hakkını, dağıtım sistemi tesislerini, dağıtım sistemi için gerekli olan tüm taşınır ve taşınmazları 2036 yılı sonuna kadar Başkent EDAŞ'a, 2042 yılı sonuna kadar AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ'a devretmiştir. Gelecekteki nakit akışlarının tahmini tutarları üzerinden İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'nin net gerçekleştirilebilir bedeli belirlenmiştir. Söz konusu bedelden TFRS Yorum 12'ye (Not 10) göre imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık hesaplandıktan sonra kalan bakiye TFRS 3'e göre maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilmiştir.

Grup, E-şarj satın alımına ilişkin satış hisselerinin bedeli olarak 4.000 TL tutarın 3.997 TL'si diğer maddi olmayan duran varlıklar altında muhasebeleştirilmiştir. Bu bedelin satın alım işlemi takip eden 13 ay boyunca şartlı yükümlülükler olarak kaydedilen 200 TL tutarındaki kısmı 31 Mayıs 2019 tarihinde sözleşme koşullarına uygun olarak hissedarlara ödenmiştir.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkilerinin belirlenmesinde, farklı müşteri grupları ile olan ilişkiler belirlenmiş ve Grup yönetimi tarafından perakende satış müşterileri için gerçeğe uygun değer tahmin edilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD Sözleşmesinin itfası, İHD Sözleşmesi'nin bitimine kadar olan süre itfa süresi kabul edilerek, 25- 30 yıl aralığında faydalı ömür ile sabit oranlı amortisman yöntemine göre hesaplanmış, ve söz konusu itfa payı faaliyet giderleri altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Şerefiye üzerinde herhangi bir değer düşüklüğü karşılığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: 752.904 TL).

NOT 14 - KARŞILIKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dava karşılığı (*)	247.836	228.030
Rekabet Kurumu idari para cezası karşılığı (**)	-	107.296
	<u>247.836</u>	<u>335.326</u>

(*) Dava karşılığı, davalara ilişkin muhtemel nakit çıkışlarına ilişkin ayrılmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla söz konusu karşılık, Grup'un aleyhine sonuçlanma olasılığı yüksek olan davaların, Grup yönetimi tarafından değerlendirilmesi sonucunda hesaplanmıştır.

(**) Rekabet Kurumu elektrik dağıtım ve elektrik perakende satış şirketleri için sektör genelinde bir inceleme yürütmüştür. Bu çerçevede, Aralık 2016'da İstanbul Anadolu Yakası, Başkent ve Toroslar elektrik dağıtım bölgelerindeki elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri hakkında Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 6. Maddesinin ihlal edilip edilmediğini tespit etmek üzere soruşturma başlatılmasına karar vermiştir.

Rekabet Kurulu 9 Ağustos 2018 tarihinde konuya ilişkin kısa kararını açıklamış olup, AYEDAŞ, AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ şirketlerine toplam 143.062 TL idari para ceza verilmesine karar vermiştir. Gereçeli karar 7 Şubat 2019 tarihinde tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza, gereçeli Rekabet Kurulu kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde ödenmesi durumunda %25 oranında indirim tabi olacağından, 31 Aralık 2018 konsolide finansal tablolarda 107.296 TL tutarında karşılık ayrılmıştır. Kurul, Enerjisa Enerji A.Ş., TOROSLAR EDAŞ ve BAŞKENT EDAŞ hakkında idari para cezası verilmesine gerek olmadığına karar vermiştir. Bu kapsamda, idari para cezasına mahkum edilen şirketler tarafından 7 Mart 2019 tarihinde söz konusu idari para cezası ödenmiştir.

AYEDAŞ tarafından Ankara 13. İdare Mahkemesi nezdinde, 2019/660 E. sayılı dosya ile 5 Nisan 2019 tarihinde Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin dava açılmıştır. Ankara 13. İdare Mahkemesi tarafından 10 Temmuz 2019 tarihinde verilen karar ile yürütmenin durdurulması istemi reddedilmiştir. Söz konusu ret kararına ilişkin olarak AYEDAŞ tarafından Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'ne süresi içerisinde itirazda bulunulmuştur. Yürütmenin durdurulmasının reddedilmesine dair verilen kararda yasaya aykırılık bulunmadığından itiraz Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından 16 Ağustos 2019 tarihinde reddedilmiştir.

AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ tarafından ise Ankara 2. İdare Mahkemesi nezdinde, 2019/641 E. sayılı dosya ile 4 Nisan 2019 tarihinde Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin dava açılmıştır. Enerjisa Perakende Şirketleri tarafından açılan dava dosyalarında yürütmenin durdurulması talepleri ilk derece mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Yürütme durdurma taleplerinin reddine dair kararlara karşı Bölge İdare Mahkemesinde itiraz edilmiştir. Bölge İdare Mahkemesi itirazların reddine karar vermiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 – KARŞILIKLAR (Devamı)

(**) Davalı Rekabet Kurumu’nun cevap dilekçesine karşı cevaplar sunulmuştur. İlk derece mahkemesinin yargılaması devam etmektedir.

Rekabet Kurulu’nun, AYEDAŞ için açılan iptal davası ile AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ için açılan iptal davaları arasında bağlantı bulunduğunu iddia ettiği ve bağlantı ile dosyaların tek mahkemede toplanmasını talep ettiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından tüm dosyalar için Ankara 13. İdare Mahkemesi’nin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

Grup, katlanmış olduğu kayıp ve kaçak maliyetlerini EPDK’nın belirlemiş olduğu tarife doğrultusunda tüketicilere yansıtmaktadır. Tüketicilerin; haksız olarak alındığı gerekçesiyle, bu bedellerin iadesi yönünde açtığı bazı davalara ilişkin olarak, yerel mahkemeler ve tüketici hakem heyetleri tarafından leyhte ve aleyhte verilen kararlar mevcuttur. 2016 yılı Haziran ayında 6446 sayılı kanununun 17. maddesine, “EPDK tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, EPDK’nın düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır” hükmü eklenmiştir. Bu madde ile kayıp kaçak bedelleri için açılan davalarda mahkemelerin sadece tahakkuk ettirilen kayıp kaçak bedellerinin EPDK düzenlemelerine uygun biçimde hesaplanıp hesaplanmadığını inceleyebileceği düzenlenmiş ve kayıp kaçak bedellerinin alınmayacağı yönünde yargılama yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Rapor tarihi itibarıyla, Grup şirketleri aleyhine bu konuda açılmış olan davaların toplam tutarı 62.672 TL’dir (31 Aralık 2018: 78.812 TL).

Karşılıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Diğer karşılıklar	Dava karşılığı	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	107.296	228.030	335.326
İlave karşılık	-	82.903	82.903
Ödemeler	(107.296)	-	(107.296)
Karşılıkların iptali	-	(63.097)	(63.097)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	247.836	247.836

	Diğer karşılıklar	Dava karşılığı	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	157.238	157.238
İlave karşılık	107.296	137.499	244.795
Karşılıkların iptali	-	(66.707)	(66.707)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	107.296	228.030	335.326

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2019	TL karşılığı	TL	ABD Doları	AVRO
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	7.993	7.714	-	42
- <i>Teminat</i>	7.993	7.714	-	42
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.008.140	1.964.028	7.426	-
- <i>Teminat</i>	2.008.140	1.964.028	7.426	-
Toplam	2.016.133	1.971.742	7.426	42
31 Aralık 2018	TL karşılığı	TL	ABD Doları	AVRO
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	7.778	7.778	-	-
- <i>Teminat</i>	7.778	7.778	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.701.231	1.701.231	-	-
- <i>Teminat</i>	1.701.231	1.701.231	-	-
Toplam	1.709.009	1.709.009	-	-

Zorunlu yatırımlar

Düzenlemeye tabi elektrik dağıtım işletmecisi olarak, Dağıtım şirketleri ilgili bölgelerinin tüm müşterilerinin arz güvenliğini sağlamak üzere dağıtım şebeke altyapısına gerekli genişleme yatırımlarını yapma yükümlülüğüne sahiptir. Bu tür genişleme yatırımları çoğunlukla yeni müşteri bağlantı veya iletim bağlantı talepleri ile beraber dağıtım şirketlerinin yine düzenlemeye tabi faaliyetleri kapsamında olan belediyeler tarafından açılmış yeni sokak aydınlatma projelerinin bir sonucudur.

Enerji Satış Anlaşmaları

Grup, geçiş dönemi boyunca gerekli olan enerjiyi tedarik etmek için Elektrik Üretim A.Ş. ("EÜAŞ") portföyündeki şirketlerle Enerji Satış Anlaşmaları yapmıştır. Bu enerji satış anlaşmaları geçiş dönemi için belirlenen fiyatlar üzerinden yapılmıştır. Geçiş dönemi boyunca Grup, enerji satış anlaşmalarında belirtilen miktarları almakla yükümlüdür. Hali hazırdaki operasyonel şartlar ve piyasa yapısında, Grup'un enerji talebi anlaşmalarda belirtilen miktarların üzerindedir ve Grup düzenli olarak EPIAŞ'tan alım yapmaktadır. Bu sebeple Grup tarafından enerji satış anlaşmalarındaki şartları karşılayamamaktan doğabilecek bir yükümlülük öngörülmektedir.

Kredi Sözleşmeleri

18 Aralık 2019 tarihinde Grup, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ("EBRD") ile 100.000 ABD Dolarının TL karşılığı ve TLREF'e endeksli olacak şekilde bir Kredi Tesis Sözleşmesi imzalamıştır. Sözleşme kapsamında, EBRD, TL vadeli krediyi 2020 yıl sonuna kadar Grup'a kullanılabilecek şekilde hazır tutacaktır. EBRD tarafından taahhüt edilen kredi 1 yıl ödemesiz ve daha sonrasında taksit ödemeli olacak şekilde 5 yıldır.

Sözleşme kapsamında Grup'un EBRD tarafından taahhüt edilen krediyi kullanabilmesi için karşılması gereken finansal taahhütler aşağıdaki gibi olacaktır. Kredi kullanıldığı durumda da bu finansal taahhütleri karşılama şartı devam edecektir.

- Grup'un Net Borç / Faaliyet Gelirleri oranı, hesaplama tarihinden önceki 12 ay boyunca, 3,0x oranının üzerinde olmamalıdır.
- Grup'un Faaliyet Gelirleri / Net faiz giderleri oranı, hesaplama tarihinden önceki 12 ay boyunca, 2,5x oranının altında olmamalıdır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Kredi Sözleşmeleri (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hesaplanan söz konusu oranlar aşağıdaki gibidir:

Net Borç / Faaliyet Gelirleri oranı: 2,0x

Faaliyet Gelirleri / Net faiz giderleri oranı: 3,4x

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar</u>	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	30.543	23.984
Personele ödenecek ücretler	21.815	19.233
	<u>52.358</u>	<u>43.217</u>
<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</u>	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İkramiye karşılıkları	41.190	28.779
	<u>41.190</u>	<u>28.779</u>
<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</u>	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kullanılmayan izin karşılığı	43.567	31.959
Kıdem tazminatı karşılığı	123.649	83.407
	<u>167.216</u>	<u>115.366</u>

İkramiye ve izin karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	İkramiye karşılıkları	Kullanılmayan izin karşılığı	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	28.779	31.959	60.738
İlave karşılık	36.657	11.608	48.265
Ödemeler	(24.246)	-	(24.246)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>41.190</u>	<u>43.567</u>	<u>84.757</u>
	İkramiye karşılıkları	Kullanılmayan izin karşılığı	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	22.724	23.188	45.912
İlave karşılık	25.844	8.771	34.615
Ödemeler	(19.789)	-	(19.789)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>28.779</u>	<u>31.959</u>	<u>60.738</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 6.379,86 TL (tam TL) (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL (tam TL)) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili finansal durum tablosu tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %7,50 enflasyon ve %11,80 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %4,00 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: enflasyon %9,50 ve faiz oranı %15,00, reel iskonto oranı %5,20). Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 6.730,15 TL (tam TL) tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2019: 6.017,60 TL (tam TL)).

Grup yönetimi, üçüncü tarife dönemi ile değişen tarife yapısına göre, bünyesinde bulunan elektrik dağıtım şirketleri tarafından ayrılan kıdem tazminatı karşılığının gelir gereksinimi ile alınabileceğini değerlendirmiş olup 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla söz konusu şirketler tarafından hesaplanan kıdem tazminatı karşılığı kadar bir alacak tahakkuk ettirmiştir.

Kıdem tazminatı karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	83.407	69.544
Hizmet maliyeti	42.867	29.010
Faiz maliyeti	9.313	5.042
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	-	(2.279)
Ödenen kıdem tazminatları	(11.938)	(17.910)
Kapanış bakiyesi	<u>123.649</u>	<u>83.407</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

17.1 Diğer Dönen Varlıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	-	6.856
Diğer	247	117
	<u>247</u>	<u>6.973</u>

17.2 Diğer Duran Varlıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	6.563	124.165
	<u>6.563</u>	<u>124.165</u>

17.3 Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek vergi ve fonlar	303.272	285.907
Diğer	2.204	4.998
	<u>305.476</u>	<u>290.905</u>

NOT 18 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

18.1 Sermaye

Hissedarlar	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay (%)	TL	Pay (%)	TL
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	40	472.427,6	40	472.427,6
DD Turkey Holdings S.A.R.L. (E.ON)	40	472.427,6	40	472.427,6
Diğer	20	236.213,8	20	236.213,8
	<u>100</u>	<u>1.181.069</u>	<u>100</u>	<u>1.181.069</u>
Sermaye düzeltme farkları (*)		2.626.532		2.784.755
Toplam sermaye		<u>3.807.601</u>		<u>3.965.824</u>

(*) Sermaye düzeltme farkları, yasal mevzuata göre birleşme ve ayrılma işlemlerinden sonra yasal kayıtlarda sermaye yedeği niteliğindeki kayıtlı sermaye tutarını ifade etmektedir (Not 1). Bu tutar, TFRS gerekliliklerine uymak için sermaye düzeltme farkları olarak sınıflandırılmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

18.1 Sermaye (Devamı)

20 Nisan 2017 tarihi Yönetim Kurulu Kararı ile Enerjisa Enerji A.Ş., Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. ("EEDAŞ") ile EEDAŞ bağlı ortaklıkları olan şirketlerle beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devir alma yöntemiyle birleşme kararı almıştır. Ayrıca 25 Ağustos 2017 tarihinde Grup'un elektrik üretim ve toptan satış iş alanları ayrılarak başka bir şirket altında toplanmıştır. Bu işlemler sonucunda kayıtlı sermayede gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan yasal kayıtlarda yer alan 158.223 TL geçmiş yıllar zararları 31 Aralık 2019 itibarıyla sermaye düzeltme farkları ile kapatılmıştır (31 Aralık 2018: 51.609 TL).

Şirket'in 31 Aralık 2019 itibarıyla sermayesi 118.106.897 bin adet adi hissedenden oluşmaktadır (31 Aralık 2018: 118.106.897 bin adet). Hisselerin itibari değeri hisse başına 0,01 TL'dir (31 Aralık 2018: hisse başı 0,01 TL).

18.2 Hisse başına kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karından adi hisse senedi sahiplerine isabet eden kısmın dönem içindeki ağırlıklı ortalama adi hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Net dönem karı	1.033.622	747.697
Ağırlıklı ortalama hisse adedi	118.106.896.712	118.106.896.712
Hisse başına kazanç (kr)	0,88	0,63

18.3 Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	251.545	216.612
	<u>251.545</u>	<u>216.612</u>

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kar payı ödendikten sonra, kardan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 – HASILAT

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Elektrik satışı ve sağlanan hizmetlerden elde edilen hasılat	17.472.567	16.614.264
<i>Perakende satış hasılatı</i>	12.490.388	10.962.588
<i>Düzenlemeye tabi müşterilere satış hasılatı</i>	11.026.825	9.918.503
<i>Serbest müşterilere satış hasılatı</i>	1.463.563	1.044.085
<i>Perakende satış hizmeti hasılatı</i>	341.988	382.433
<i>Dağıtım aydınlatma satış hasılatı</i>	290.441	228.345
<i>Dağıtım hizmeti hasılatı</i>	3.351.451	4.280.904
<i>İletim sistemi kullanım hasılatı</i>	998.299	759.994
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri	1.959.219	1.716.597
Diğer gelirler	21.299	15.926
	<u>19.453.085</u>	<u>18.346.787</u>

NOT 20 - SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Elektrik alımı	(13.097.123)	(11.611.362)
<i>Perakende elektrik alımı</i>	(12.073.435)	(10.681.826)
<i>Dağıtım ile ilgili enerji alımı (*)</i>	(1.023.688)	(929.536)
Sistem kullanım bedeli (**)	(998.299)	(759.994)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12, 13)	(4.417)	(4.044)
Diğer	(8.775)	(4.865)
	<u>(14.108.614)</u>	<u>(12.380.265)</u>

(*) Kayıp / kaçak ve aydınlatma ile ilgili enerji alımlarından oluşmaktadır.

(**) Hasılat olarak yansıtılan iletim sistemi kullanım maliyetlerinden oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Genel yönetim giderleri (-)	(2.170.485)	(1.848.857)
	<u>(2.170.485)</u>	<u>(1.848.857)</u>

Genel yönetim giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(1.043.008)	(824.373)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 11, 12, 13)	(368.450)	(254.138)
Malzeme kullanım giderleri	(153.218)	(132.581)
Filo yönetimi giderleri	(124.807)	(133.030)
Dava ve avukatlık giderleri	(57.990)	(107.828)
Dışarıdan sağlanan hizmet giderleri	(56.302)	(42.922)
Bakım ve onarım giderleri	(46.654)	(56.910)
Vergi, resim ve harçlar	(44.452)	(51.997)
Danışmanlık giderleri	(26.453)	(20.325)
Seyahat giderleri	(23.571)	(17.378)
Sigorta giderleri	(22.972)	(17.938)
Kira giderleri	(20.145)	(29.714)
Diğer giderler	(182.463)	(159.723)
	<u>(2.170.485)</u>	<u>(1.848.857)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

22.1 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vadesi geçmiş elektrik alacaklarından elde edilen faiz geliri	189.223	114.641
Gelir tavanı düzenlemesiyle ilgili faiz geliri - net (Not 28)	185.915	44.183
Kaçak elektrik cezaları	140.652	172.313
Kira ve reklam gelirleri	25.727	7.554
Finansal varlıklar değer düşüklüğü karşılığı iptali (Not 10) (*)	4.744	-
Dava gelirleri	80	57
Tazminat ve ceza gelirleri	-	57
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değer farkı kazançları - net	-	5.066
Diğer gelirler	5.959	29.678
	<u>552.300</u>	<u>373.549</u>

(*) Grup, TFRS 9 standardındaki değişikliklerle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için ayırdığı 5.236 TL karşılığın 4.744 TL'sini 31 Aralık 2019 itibarıyla iptal etmiştir.

22.2 Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Şüpheli alacak karşılığı gideri - net (Not 6, 10)	(424.119)	(434.610)
Depozito ve teminatlar değerlendirme farkları (Not 28)	(114.390)	(242.672)
Ceza giderleri	(58.235)	(17.994)
Bağışlar	(10.513)	(18.377)
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değer farkı kayıpları - net	(8.387)	-
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(3.768)	(44.128)
Şerefiye değer düşüklüğü gideri (Not 13)	-	(752.904)
Rekabet Kurumu idari para cezası (Not 14)	-	(107.296)
Diğer giderler	(42.668)	(62.042)
	<u>(662.080)</u>	<u>(1.680.023)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER

23.1 Finansal Gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Faiz gelirleri	135.554	104.870
Kur farkı geliri / (gideri) - net	35.073	-
	<u>170.627</u>	<u>104.870</u>

23.2 Finansal Giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Kredi faiz giderleri	(1.693.215)	(1.522.209)
Kur farkı geliri / (gideri) - net	-	(60.792)
Banka komisyon giderleri	(150.262)	(11.064)
	<u>(1.843.477)</u>	<u>(1.594.065)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GELİR VERGİLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Cari dönem vergisi ile ilgili kısa vadeli varlıklar</u>		
Peşin ödenen vergi ve fonlar	60	8.565
	<u>60</u>	<u>8.565</u>
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Dönem karı vergi yükümlülüğü</u>		
Cari dönem kurumlar vergisi karşılığı	492.099	85.949
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(412.366)	(33.533)
	<u>79.733</u>	<u>52.416</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
<u>Kar veya zarar tablosundaki vergi gideri</u>		
Cari vergi gideri	(492.099)	(85.949)
Geçici farkların oluşması ve ortadan kalkmasına ilişkin ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	134.365	(488.350)
Toplam vergi gideri	<u>(357.734)</u>	<u>(574.299)</u>

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli konsolide finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2019 yılı için uygulanan kurumlar vergisi oranı %22’dir (31 Aralık 2018: %22).

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2019 yılı kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22’dir (31 Aralık 2018: %22). Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 10’ncü madde uyarınca %20’lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyanamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi mahsup edilebilir.

Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi (Devamı)

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %22’dir (2018: %22).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 1 yıl içinde (2020 yılı içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

<u>Ertelenmiş vergi (varlıkları) / yükümlülükleri</u>	<u>31 Aralık 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devrinden kaynaklanan farklar	901.383	943.116
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin geçici farklar ve hizmet imtiyaz sözleşmesinden kaynaklanan farklar	209.127	246.484
Kullanım hakkı varlıklarına ve kiralama borçlarına ilişkin geçici farklar	(4.282)	-
Kıdem tazminatı karşılığı	(2.558)	(3.145)
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	13.802	7.929
Dava karşılıkları	(51.560)	(47.081)
Kullanılmamış izin karşılığı	(9.257)	(6.745)
Gelir tavanı düzeltmelerinin etkisi	356.114	254.646
Gecikme cezaları	(23.862)	(63.790)
Sistem değişikliği	(39.090)	(39.090)
İndirilebilir mali zararlar	(185.354)	(116.432)
Diğer	69.365	200.044
	<u>1.233.828</u>	<u>1.375.936</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi (Devamı)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi (varlığı)	(244.040)	(2.847)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	1.477.868	1.378.783
Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüğü, net	<u>1.233.828</u>	<u>1.375.936</u>

Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüklerinin hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	1.375.936	880.496
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(134.365)	488.350
Diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(7.743)	7.090
Kapanış bakiyesi	<u>1.233.828</u>	<u>1.375.936</u>

Vergi karşılığının mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	1.391.356	1.321.996
	<u>22%</u>	<u>22%</u>
Gelir vergisi oranı %22 (2018: %22)	306.098	290.839
Vergi etkisi:		
- vergiye tabii olmayan giderler (*)	-	165.639
- kanunen kabul edilmeyen giderler	15.048	10.087
- üstünden ertelenmiş vergi hesaplanmayan cari dönem zararları	9.934	126.433
- diğer (**)	26.654	(18.699)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	<u>357.734</u>	<u>574.299</u>

(*) 31 Aralık 2018 itibarıyla ayrılan Şerefîye değer düşüklüğü üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamıştır.

(**) 1 Ocak – 31 Aralık 2019 döneminde bulunan 26.654 TL tutarındaki Diğer'in 39.113 TL'lik kısmı daha önce üstünden vergi aktifi hesaplanan devreden mali yıl zararlarının kullanımından kaynaklanmaktadır. 2018 yılında (18.699) TL tutarındaki Diğer'in (13.880) TL'lik kısmı 6637 sayılı kanun kapsamında nakdi sermaye artışından kaynaklanan indirimlerin etkisidir.

Ertelenen vergi varlıkları sadece gelecek dönemlerde yeterli vergilendirilebilir karın oluşmasının muhtemel olması durumunda muhasebeleştirilebilir. Vergi avantajının muhtemel olduğu durumda, geçmiş yıl zararları ve yatırım indirimi istisnalarından ertelenen vergi varlığı hesaplanır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Ertelemiş vergi (Devamı)

Grup, yapılan tahminler çerçevesinde gelecek dönemlerde yeterli düzeyde vergilendirilebilir gelir elde etmenin muhtemel olduğu ve söz konusu varlıkların kullanılabilmesi görüşü çerçevesinde 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 891.442 TL tutarındaki geçmiş yıl zararları üzerinden 185.354 TL ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: sırasıyla 529.238 TL ve 116.432 TL).

Üstünden ertelenmiş vergi aktifi hesaplanan devreden mali yıl zararlarının kullanım hakkının sona ereceği yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
2019 yılında sona erecek	-	177.786
2020 yılında sona erecek	-	-
2021 yılında sona erecek	78.146	77.184
2022 yılında sona erecek	275.110	274.268
2023 yılında sona erecek	191.236	-
2024 yılında sona erecek	346.950	-
	<u>891.442</u>	<u>529.238</u>

Üstünden ertelenmiş vergi aktifi hesaplanmayan devreden geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona ereceği yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
2019 yılında sona erecek	-	-
2020 yılında sona erecek	77.323	77.323
2021 yılında sona erecek	191.541	191.541
2022 yılında sona erecek	-	-
2023 yılında sona erecek	373.630	564.866
2024 yılında sona erecek	192.664	-
	<u>835.158</u>	<u>833.730</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSAL ARAÇLAR

25.1 Borçlanmalar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli krediler	676.281	998.170
Uzun vadeli kiralama borçlarının kısa vadeli kısımları	68.757	-
Uzun vadeli tahvillerin kısa vadeli kısımları	23.978	533.563
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	2.923.000	1.902.076
	<u>3.692.016</u>	<u>3.433.809</u>
Uzun vadeli krediler	3.857.000	4.453.001
Uzun vadeli kiralama borçları	96.906	-
İhraç edilen tahviller	1.424.556	1.312.046
	<u>5.378.462</u>	<u>5.765.047</u>
Borçlanmalar	<u>9.070.478</u>	<u>9.198.856</u>

Kredilerin ve tahvillerin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	3.623.259	3.433.809
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	3.302.053	3.773.000
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	1.766.496	1.363.446
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	213.007	432.416
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	-	196.185
	<u>8.904.815</u>	<u>9.198.856</u>

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kullanılan kredilere ilişkin herhangi bir teminat verilmemiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla krediler ve tahvillerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Krediler ve Tahviller
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	9.198.856
İlaveler	21.517.121
Ödemeler	(21.508.040)
Faiz tahakkukundaki değişim	(10.959)
Yabancı para hareketleri	(292.163)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>8.904.815</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.1 Borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ve uzun vadeli kredilerin faiz ve para birimi detayları aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2019	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%15,55	3.506.117	3.857.000
ABD Doları (*)	%6,27	36.022	-
AVRO (*)	%2,99	57.142	-
		<u>3.599.281</u>	<u>3.857.000</u>

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%19,05	1.863.300	4.453.001
ABD Doları (*)	%4,92	932.640	-
AVRO (*)	%3,99	104.306	-
		<u>2.900.246</u>	<u>4.453.001</u>

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla çıkartılan tahvillerin detayları aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (*)	31 Aralık 2019	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TÜFE + %4,8-%5,0	23.978	1.424.556
		<u>23.978</u>	<u>1.424.556</u>

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (*)	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TÜFE + %4,0-%5,0	533.563	1.312.046
		<u>533.563</u>	<u>1.312.046</u>

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, TÜFE'ye endeksli değişken faizdir ve yıllık reel kupon faizi %4,8 ile %5 aralığında değişmektedir (31 Aralık 2018: %4,0 - %5,0).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, tahvillerin ana para değerlemesi 422.556 TL'dir (31 Aralık 2018: 460.761 TL).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.1 Borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, finansal kiralama borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019
Uzun Vadeli Kiralama Borçlarının Kısa Vadeli Kısımları	
Binalar	14.200
Taşıtlar	54.557
	68.757
	31 Aralık 2019
Uzun Vadeli Kiralama Borçları	
Binalar	49.219
Taşıtlar	47.687
	96.906

Kiralama borçlarının vadeleri aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2019
1 yıl içerisinde ödenecek	68.757
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	51.374
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	25.994
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	12.436
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	4.883
5 yıl ve daha uzun vadeli	2.219
	165.663

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kiralama borçlarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Binalar	Taşıtlar	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	55.320	76.867	132.187
İlaveler	15.404	66.084	81.488
Faiz giderleri	12.556	22.092	34.648
Değişken kiralama ödemelerine ilişkin düzeltmeler	4.686	-	4.686
Ödemeler	(24.547)	(63.244)	(87.791)
Yabancı para hareketleri	-	445	445
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	63.419	102.244	165.663

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.2 Diğer Finansal Yükümlülükler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer kısa vadeli finansal yükümlülükler	51.184	44.302
Diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler	302.714	321.720
	<u>353.898</u>	<u>366.022</u>

Diğer finansal yükümlülüklerin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	51.184	44.302
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	50.975	45.232
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	52.093	46.191
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	27.900	47.203
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	29.120	25.272
5 yıl ve daha uzun vadeli	142.626	157.822
	<u>353.898</u>	<u>366.022</u>

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülüklerin faiz ve para birimi detayları aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2019	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
AVRO	%4,70	51.184	302.714
		<u>51.184</u>	<u>302.714</u>
		31 Aralık 2018	
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
AVRO	%4,70	44.302	321.720
		<u>44.302</u>	<u>321.720</u>

Dağıtım bölgelerinin devralınması sonrasında, TEDAŞ'ın Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankası'yla yapmış olduğu kredi sözleşmeleri kapsamındaki Avro bazındaki ödeme borçları Grup'a devrolmuştur. Diğer finansal yükümlülükler, dağıtım şirketlerinin bu kapsamda TEDAŞ'a olan Avro borçlarından oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.2 Diğer Finansal Yükümlülükler (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla diğer finansal yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Diğer Finansal Yükümlülükler
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	366.022
Ödemeler	(46.558)
Yabancı para hareketleri	34.434
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	<u>353.898</u>

NOT 26 – TÜREV ARAÇLAR

Grup, yenilenebilir enerji kaynakları destekleme mekanizması (“YEKDEM”) maliyetlerinden, birim fiyatlı yatırım harcamalarından ve yabancı para cinsinden olan diğer finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kur riskini azaltmak için vadeli döviz alım sözleşmeleri yapmıştır. Ayrıca yabancı para cinsinden olan banka kredilerinden kaynaklanan kur riskini azaltmak içinse çapraz döviz swap işlemlerine girmiştir. Sözleşmelerin 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla detayları ve makul değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019				
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	276.871	59.600	2.041.045	8.789	(60.148)
Çapraz döviz swap işlemleri	6.000	8.500	92.171	-	(6.507)
	<u>282.871</u>	<u>68.100</u>	<u>2.133.216</u>	<u>8.789</u>	<u>(66.655)</u>

	31 Aralık 2018				
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	24.345	66.918	531.458	-	(11.304)
Çapraz döviz swap işlemleri	174.595	17.000	1.021.003	313.028	-
	<u>198.940</u>	<u>83.918</u>	<u>1.552.461</u>	<u>313.028</u>	<u>(11.304)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 – TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla türev finansal araçların makul değerlerinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	301.724	42.257
Gerçeğe uygun değer farkı gelir / gidere yansıtılan türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar	(63.137)	(35.264)
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir / gidere yansıtılan türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar (*)	(296.453)	294.731
Toplam türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar	<u>(57.866)</u>	<u>301.724</u>

(*) Grup'un döviz cinsinden kredilerinin TL değerleri kur değişkenlikleri neticesinde artış veya azalış gösterebilmekte, bunun karşılığında çapraz kur swap işlemlerinin gerçeğe uygun değerlemesi türev varlıklar altında gösterilmektedir. 296.453 TL tutarındaki gerçeğe uygun değer farkından krediler üzerindeki 263.103 TL kur farkı zararı düşülmüş ve 33.350 TL net tutar vergi öncesi diğer kapsamlı gelire yansıtılmıştır (31 Aralık 2018: 29.947 TL). Bu tutarların içerisindeki 275.403 TL gerçeğe uygun değer farkı ve 247.297 TL tutarındaki kur farkı 31 Aralık 2019 itibarıyla vadesi dolmuş olan çapraz döviz swap işlemleri ve kredilere ilişkin çıkışlardan kaynaklanmaktadır.

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

27.1 Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren öz kaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal borçlar (Not 25)	9.424.376	9.564.878
Eksi: nakit ve nakit benzerleri (Not 28)	(469.786)	(562.352)
Eksi: türev araçlar (Not 26)	57.866	(301.724)
Net borç	9.012.456	8.700.802
Toplam özkaynaklar	6.834.503	6.298.915
Yatırılan sermaye	15.846.959	14.999.717
Net borç / yatırılan sermaye oranı (%)	<u>57</u>	<u>58</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri

Grup'un faaliyetleri nedeniyle oluşan finansal riskler; piyasa riski, kredi riski ve likidite riski olarak belirlenmiştir. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, hazine bölümü tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle Grup'un hazine bölümü tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir.

27.2.1 Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup'un kredi riskleri genel olarak ticari alacaklardan ve imtiyaz sözleşmeleri kapsamında kaydedilen finansal varlıklardan kaynaklanmaktadır. Grup bu riskin yönetimi için ticari alacak bakiyelerine karşılık müşterilerden teminat almaktadır. Ticari alacaklar, Grup'un politika ve prosedürleri dahilinde değerlendirilip uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide finansal tablolarda net olarak gösterilmektedir. Grup, TFRS 9'un beklenen kredi zararları modeline uygun olarak ticari alacaklarına ilişkin değer düşüklüğü ayırma metodolojisi uygulamaktadır. Grup ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğünü, müşteri bazında ve vadesi gelmemiş de dahil olmak üzere vadesi geçmiş tüm ticari alacakları için ömür boyu beklenen kredi zararlarını temerrüt riski (Probability of Default) ile ağırlıklandırarak muhasebeleştirilmektedir.

Ticari alacaklar, birçok farklı ilde farklı endüstrilerden ve çok sayıda müşteriden oluşmaktadır. Finansal enstrümanlara ait kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.1 Kredi riski yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Nakit Harici İmtivaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	Türev Varlıklar	
	İlişkili Taraf	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
		Diğer	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli				Diğer
31 Aralık 2019								
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	17.679	2.991.776	1.022.446	737.736	469.786	10.543.836	8.789	
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.880.533	-	-	-	-	-	
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (**)	17.679	2.147.022	1.022.446	737.736	469.786	10.543.836	8.789	
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (**)	-	844.754	-	-	-	-	-	
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-	
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.052.560	3.123	-	-	-	-	
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.052.560)	(3.123)	-	-	-	-	
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	24.655	-	-	-	-	-	
- Değer düşüklüğü (-)	-	(24.655)	-	-	-	-	-	
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-	

Beklenen Kredi Zararları Vade Dağılımı

	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
31 Aralık 2019					
Dönem sonu bakiye	2.189.356	457.454	268.359	2.171.501	5.086.670
Kredi zararı oranı (%)	1%	4%	11%	92%	41%
Beklenen kredi zararları	(24.655)	(20.561)	(29.674)	(2.002.325)	(2.077.215)

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğüne tabii tutulmuştur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.1 Kredi riski yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2018	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Nakit Harici İmtivaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	Türev Varlıklar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar				
	İlişkili Taraf	Diğer	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	130.832	3.381.557	458.449	983.545	562.352	9.294.635	313.028
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.528.049	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (**)	130.832	1.736.026	458.449	983.545	562.352	9.294.635	313.028
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (**)	-	1.645.531	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.648.018	3.123	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.648.018)	(3.123)	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	57.229	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(57.229)	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Beklenen Kredi Zararları Vade Dağılımı

31 Aralık 2018	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
Dönem sonu bakiye	1.924.087	382.995	281.394	2.629.160	5.217.636
Kredi zararı oranı (%)	3%	2%	17%	60%	33%
Beklenen kredi zararları	(57.229)	(9.271)	(49.152)	(1.589.595)	(1.705.247)

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğüne tabii tutulmuştur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.2 Likidite riski yönetimi

Grup, nakit girişlerinin sürekliliğini ve değişkenliğini kısa ve uzun vadeli banka kredileri aracılığıyla sağlamayı amaçlamaktadır.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödenmesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla, beklenen faiz ödemeleri dahil olmak üzere, mali yükümlülüklerin vadeleri aşağıda gösterilmiştir:

31 Aralık 2019

<u>Türev olmayan finansal yükümlülüklerin sözleşme uyarınca vadeleri</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Borçlanmalar	9.070.478	12.229.906	2.353.504	2.225.384	7.651.018	-
Ticari borçlar	2.611.620	2.611.620	2.611.620	-	-	-
Diğer borçlar	2.078.343	2.078.343	174.660	-	-	1.903.683
Diğer finansal yükümlülükler	353.898	353.898	17.915	33.269	160.088	142.626
Toplam yükümlülük	14.114.339	17.273.767	5.157.699	2.258.653	7.811.106	2.046.309

31 Aralık 2018

<u>Türev olmayan finansal yükümlülüklerin sözleşme uyarınca vadeleri</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Borçlanmalar	9.198.856	11.578.399	395.668	3.784.512	7.398.219	-
Ticari borçlar	2.480.917	2.480.917	2.480.917	-	-	-
Diğer borçlar	1.917.252	1.917.252	223.892	10	-	1.693.350
Diğer finansal yükümlülükler	366.022	366.022	15.296	29.006	163.898	157.822
Toplam yükümlülük	13.963.047	16.342.590	3.115.773	3.813.528	7.562.117	1.851.172

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi

27.2.3.1 Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak satılan enerjinin birim fiyat/tarifeleri düzenlenmesiyle yönetilir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin finansal durum tablosu tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		
	Toplam TL karşılığı	ABD Doları TL karşılığı	AVRO TL karşılığı
Nakit ve nakit benzerleri	257.526	215.184	42.342
Ticari alacaklar	1.395	238	1.157
Toplam varlıklar	258.921	215.422	43.499
Borçlanmalar (*)	(93.164)	(36.022)	(57.142)
Diğer finansal yükümlülükler	(353.898)	-	(353.898)
Ticari borçlar	(198.256)	(176.103)	(22.153)
Toplam yükümlülükler	(645.318)	(212.125)	(433.193)
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık pozisyonu	2.041.045	1.644.669	396.376
Net yabancı para varlık pozisyonu	1.654.648	1.647.966	6.682
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	92.171	35.641	56.530
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	1.746.819	1.683.607	63.212

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için vadeli döviz alım ve çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.1 Kur riski yönetimi (Devamı)

	31 Aralık 2018		
	Toplam TL karşılığı	ABD Doları TL karşılığı	AVRO TL karşılığı
Nakit ve nakit benzerleri	235.579	200.979	34.600
Ticari alacaklar	4.772	761	4.011
Toplam varlıklar	240.351	201.740	38.611
Borçlanmalar (*)	(1.036.946)	(932.640)	(104.306)
Diğer finansal yükümlülükler	(366.022)	-	(366.022)
Ticari borçlar	(117.079)	(102.817)	(14.262)
Toplam yükümlülükler	(1.520.047)	(1.035.457)	(484.590)
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu	531.458	128.075	403.383
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(748.238)	(705.642)	(42.596)
Nakit akış riskinden korunma muhasabesine konu tutarlar	1.021.003	918.527	102.476
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	272.765	212.885	59.880

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için vadeli döviz alım ve çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur artışının etkilerini vergi etkileri hariç bırakılarak gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.1 Kur riski yönetimi (Devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	330	(330)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	168.031	(168.031)
ABD Doları net etki	168.361	(168.361)
AVRO kurunun %10 değişmesi halinde		
AVRO net varlık / yükümlülüğü	(38.969)	38.969
AVRO riskinden korunan kısım (-)	45.291	(45.291)
AVRO net etki	6.322	(6.322)

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(83.372)	83.372
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	104.660	(104.660)
ABD Doları net etki	21.289	(21.289)
AVRO kurunun %10 değişmesi halinde		
AVRO net varlık / yükümlülüğü	(44.598)	44.598
AVRO riskinden korunan kısım (-)	50.586	(50.586)
AVRO net etki	5.988	(5.988)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.2 Faiz riski yönetimi

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla TÜFE'ye endeksli tahvil yükümlülüğü bulunmasına rağmen imtiyaz sözleşmesi kapsamındaki gelirleri TÜFE'ye endeksli olduğundan değişken oranlı faiz riski bulunmamaktadır.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülükleri üzerindeki faiz oranı riski bu notun likidite riski yönetimi kısmında detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Finansal enstrümanların gerçeğe uygun değeri

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri genel kabul görmüş fiyatlama modelleri çerçevesinde belirlenir.

Finansal araçların kategorileri ve makul değerleri

Gerçeğe uygun değer; herhangi bir finansal aracın, alım satıma istekli iki taraf arasında, muvazaadan arındırılmış olarak el değiştirdiği değer olup, öncelikle ilgili varlığın borsa değeri, borsa değerinin oluşmaması durumunda ise değerlendirme gününde bu tanıma uygun alım satım değeri, gerçeğe uygun değer olarak kabul edilir.

Yabancı para cinsinden hazır değerlerinin, finansal durum tablosu tarihindeki geçerli kurlardan Türk Lirası'na çevrilmiş olması sebebiyle, bu varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin kayıtlı değerlerine eşdeğer olduğu kabul edilmektedir.

Nakit ve nakit benzerlerinin kayıtlı değerlerinin, bu varlıkların kısa vadelerde elden çıkarılmaları ve değer düşüklüğü riski olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değerleriyle aynı olduğu varsayılmaktadır.

Ticari alacaklar ve diğer alacakların iskonto edilmiş ve şüpheli alacak karşılığı ayrılmış değerlerinin, varlıkların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Sabit faizli finansal borçların itfa edilmiş maliyetlerinin kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değerinin, değişken faiz oranının piyasa faiz oranları ile birlikte değişeceği beklentisi sebebiyle, ilgili yükümlülüklerin defter değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Ticari borçlar ve diğer borçların iskonto edilmiş değerlerinin, borçların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Konsolide finansal tablolarda yer alan türev finansal araçlar makul değerleri ile değerlendirilen tek kalemdir. Türev finansal araçların makul değeri Seviye 2 olarak dikkate alınabilecek değerlendirme yöntemiyle belirlenmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.2 Faiz riski yönetimi (Devamı)

Değerlemeye Tabi Varlıklar, Yükümlülükler ve Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Makul değer, bir finansal aracın hazır taraflar arasında, zorunlu satış ya da tasfiye dışında, yürürlükteki bir işlem ile değiştirilebileceği tutardır ve eğer mevcutsa, kote edilmiş piyasa fiyatı ile en iyi şekilde açıklanır.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin makul değerlerine göre sınıflanması aşağıdaki şekildedir:

- Belirli varlık ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Konsolide bilançoda yer alan türev finansal araçlar makul değerleri ile değerlendirilen tek kalemdir. Türev finansal araçların makul değeri Seviye 2 olarak dikkate alınabilecek değerlendirme yöntemiyle belirlenmiştir.

Aşağıdaki tablo değerlendirilmeye tabi finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tespit edilme yöntemlerini göstermektedir.

Finansal varlıklar / (Finansal yükümlülükler)	Gerçeğe uygun değerler / değerlenmiş değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniki	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018				
Türev finansal araçlar	(57.866)	301.724	Seviye 2	Piyasa değeri	-	-

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Bankadaki nakit	469.786	562.352
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	149.989	140.347
<i>Vadeli mevduatlar</i>	319.797	422.005
	<u>469.786</u>	<u>562.352</u>

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup’un 142.721 TL tutarındaki vadesiz mevduatları çeşitli bankalarda bloke edilmiş durumdadır (31 Aralık 2018: 92.870 TL). Blokeli tutarlar, bankalarla yapılan anlaşmalar gereği şubelerden yapılan tahsilatların 1 veya 2 gün bloke edilmesinden kaynaklanmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 2 - 8 gün (31 Aralık 2018: 1-5 gün) arasında değişen kısa dönem 59.652 TL, 7.050 AVRO ve 35.901 ABD Doları (31 Aralık 2018: 186.943 TL, 5.700 AVRO ve 38.150 ABD Doları) bakiyelerinden oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların efektif faiz oranının ağırlıklı ortalaması TL, AVRO ve ABD Doları için sırasıyla %10,14, %0,50 ve %1,00’dir (31 Aralık 2018: efektif faiz oranları sırasıyla %23,07, %1,25 ve %4,00).

Nakit akış tablosunda yer alan, “Kar / (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler”in detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Gelir tavanı uygulamasından kaynaklanan faiz (geliri) / gideri ile ilgili düzeltmeler (Not 22)	(185.915)	(44.183)
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri ile ilgili düzeltmeler (Not 10, 19)	(1.959.219)	(1.716.597)
Depozito değerlendirme farkları ile ilgili düzeltmeler (Not 22)	114.390	242.672
	<u>(2.030.744)</u>	<u>(1.518.108)</u>

Nakit akış tablosunda yer alan, “Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları ile ilgili diğer nakit girişleri”nin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden doğan finansal varlıklardan yapılan tahsilatlar	1.839.022	1.432.868
<i>Yatırım harcamaları geri ödemeleri (Not 10)</i>	1.057.528	798.304
<i>Makul değer getiri tutarı geri ödemeleri (Not 10)</i>	781.494	634.564
Karşılıklı ayrılan ticari alacaklar için yapılan tahsilatlar (Not 6)	184.311	157.242
	<u>2.023.333</u>	<u>1.590.110</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR (Devamı)

Nakit akış tablosunda yer alan, “Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları” ile ilgili diğer nakit çıkışları”nın detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları	(1.369.436)	(1.323.729)
	<u>(1.369.436)</u>	<u>(1.323.729)</u>

NOT 29 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

EPDK, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, ulusal tarifede müşteri gruplarına göre son kullanıcıya yansıyan tek zamanlı perakende satış tarifelerinde %2,1 - %4,7 arasında değişen oranlarda azalış ve dağıtım bedelinde %10,6 oranında artış yapıldığını duyurmuştur.

17 Ocak 2020 tarihinde yaptığı açıklama ile Fitch Ratings, Grup ve BAŞKENT EDAŞ’ın uzun vadeli ulusal kredi notunu sağlıklı finansal performans, güçlü operasyonel nakit akışı, regüle iş yapısı ve ihtiyatlı kaldıraç yönetimi nedeniyle AA(tur), Durağan olarak teyit etmiştir.